

WIADOMOŚCI BOGUCHWAŁSKIE

Boguchwała ■ Kielanówka ■ Lutoryż ■ Mogielnica ■ Niechobrz ■ Nosówka ■ Raclawówka ■ Wola Zgłobieńska ■ Zarzeczce ■ Zgłobień

DWOREK W ZGŁOBNIU z nowym blaskiem

- Kolejne gminne inwestycje
- Rady sołeckie i zarządy osiedli 2024-2029
- Nowa kadencja Miejskiej Rady Seniorów
- Sukcesy bokserów UKS Gimnasion
- Inwestujemy w edukację
- Akcja Sprzątania Świata 2024
- Gminne Obchody Dnia Nauczyciela
- Filip Fiedor kartingowym Mistrzem Polski

Dworek w Zgłobniu z nowym blaskiem

Klasykistyczny dwór wybudowany został w pierwszej połowie XIX w. z inicjatywy Józefa Straszewskiego, ówczesnego właściciela majątku, do którego przeniesiono siedzibę właścicieli miejscowości. Przy obiekcie powstał dziedzińcem z podjazdem a wokół niego urządzono park. W początkach XX w. dwór został nieznacznie rozbudowany od północy o piętrowy aneks, wtedy też przeszedł na własność Józefa Wilnera. Rodzina Wilnerów zamieszkiwała w dworze do wybuchu II wojny światowej. Po upaństwowieniu majątku w budynku dworu umieszczono szkołę podstawową. Po wybudowaniu nowego obiektu szkolnego w połowie lat 60. XX w. dwór stał nieużytkowany. Dopiero od początku XXI w. dwór użytkowany jest jako Warsztaty Terapii Zajęciowej.

W 2021 r. Gmina Boguchwał zakończyła inwestycję polegającą na rewaloryzacji części zabytkowego parku podworskiego w Zgłobniu, która objęła zagospodarowanie istniejących terenów zielonych – nasadzenia zieleni, w tym wykonanie stanowisk ogrodu sensorycznego, ogrodzenia, rozbudowę układu komunikacyjnego i ciągów pieszych, utworzenie alejek parkowych,

budowę altany, wykonanie instalacji oświetlenia terenu i monitoringu, rozmieszczenie elementów małej architektury, w tym tablic informujących o starodrzewiach w parku w Zgłobniu. Wartość projektu wyniosła 274 195,33 €, w tym dofinansowanie EFRR 233 066,01 €. W 2022 r. parkowi nadano imię, urodzonego w Zgłobniu, ojca polskiego bluesa Tadeusza Nalepy. W ubiegłym roku w parku odsłonięto obelisk upamiętniający artystę.

Obecna inwestycja objęła wykonanie remontu elewacji wraz z malowaniem gzymsów i detali architektonicznych, wymianą obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych, remont i wymianę stolarki okiennej oraz drzwiowej wg wytycznych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Remont elewacji objął: naprawę rys i pęknięć elewacji, obróbkę ościeży okiennych i drzwiowych od zewnątrz i od środka, wymianę drewnianych belek stropowych stropu portyku oraz jego remont. Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej objęła: wymianę okien drewnianych typu „polskiego” na nowe oraz rekonstrukcję okien typu „weneckiego”. Istniejące okna drewniane od stron zachodniej, po-

łudniowej i północnej wymieniono na nowe z PCV. Wykonano również nowe parapety zewnętrzne z blachy ocynkowanej w kolorze dachu. Wymiana stolarki drzwiowej objęła: renowację drzwi drewnianych klepkowych z ćwiekami; wymianę drzwi od strony północnej jako wejście techniczne do dobudówki, na stalowe; drzwi od strony wschodniej na nowe drewniane tzw. „ciepłe” pływocowe. Remont elewacji objął: wykonanie iniekcji poziomej murów, renowację i oczyszczenie elewacji, naprawę spękań i odtworzenie gzymsów, bonii. Nałożony został również preparat przeciw neutralizacji zanieczyszczeń biologicznych, preparat antygrzybowy oraz antysoleń, wykonane gruntowanie i wzmocnienie murów, tynku renowacyjnego, malowanie gzymsów i detali architektonicznych oraz wymianę rynien i rur spustowych.

Wartość inwestycji to 966 952,45 zł. Remont otrzymał także dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w kwocie 947 613,40 zł. Kolejnym etapem remontu zabytku mają być planowane prace w zabytkowych wnętrzach.

UM

Informacja dla pasażerów komunikacji MKS

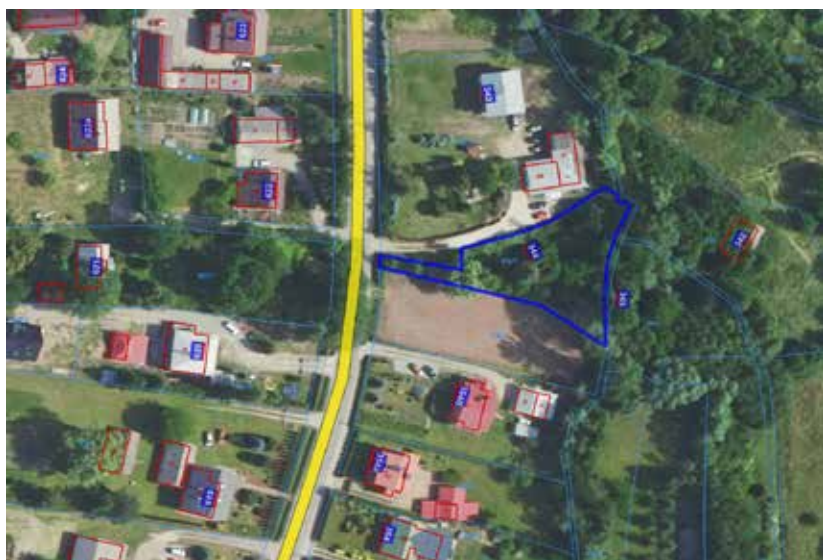
Informujemy Pasażerów MKS, iż od 1 listopada 2024 r., na linii 219 Rzeszów – Wola Zgłobieńska zostaje dodany przystanek Rzeszów, Dąbrowskiego Park 02 (w kierunku Woli Zgłobieńskiej).

Przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości w Niechobrze

Burmistrz Boguchwały ogłasza przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej o numerze ewidencyjnym 1936/1, powierzchni 0,12 ha położonej w miejscowości Niechobrze.

Szczegóły na stronie: bip.boguchwala.pl

REDAKCJA

Czekamy na sygnały

Napisz: Urząd Miejski Boguchwała, ul. Suszyckich 33, 36-040 Boguchwała, e-mail: um@boguchwala.pl

Zespół redakcyjny: T. Sitek (redaktor naczelny), Ż. Lencewicz, A. Czarnik-Buż, M. Dziedzic, W. Kalandyk, M. Sobotowski, M. Turoni, A. Wolska

Skład druk: DRUKARNIA TRIADA, 36-040 Boguchwała, Kolejowa 15. Tel. 604 469 611

Nasza strona Internetowa: www.boguchwala.pl

Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, także opatrywania własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów nie wydawcy.

W numerze:

Wiadomości samorządowe:

- Inwestujemy w edukację 4
- Dworek w Zgłobniu z nowym blaskiem 6
- Kolejne gminne inwestycje 7
- Realizacja Projektu „Modernizacja ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury (...)” 7
- Relacja z sesji Rady Miejskiej w Boguchwale 8
- Inauguracyjna sesja Miejskiej Rady Seniorów 9
- Pożegnaliśmy Kazimierza Filipa 10
- Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Nosówka 10
- Akcja Sprzątania Świata 2024 11

Informacje:

- SUMP - Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej 12
- Główne założenia Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027 LGD „Trygon-Rozwój Innowacja” 13
- Zaproszenie Kominiarza 14
- Mity i stereotypy dotyczące przemocy domowej 15

Kronika:

- O odkryciu grobów z III tysiąclecia przed naszą erą na trasie budowy drogi S19 16
- O poruczniku WP Władysławie Jaksanz Nosówki, który nie dał się „bezpiecze” 17
- Mjr. obs. Paweł Owczarski – lotnik z Raclawówki 19
- Lekarz i humanista. Wspomnienie o Józefie Pacześniaku w 85. rocznicę urodzin i 5. rocznicę śmierci 20

Edukacja:

- Gminne Obchody Dnia Edukacji Narodowej 22
- Zagraniczne szkolenia kadry pedagogicznej liceum w Boguchwale zrealizowane w latach 2023-2024 23

Kultura i rozrywka:

- Gminne obchody Dnia Seniora 24

Sport:

- Zmagania uczniów z Gminy Boguchwała w Bystrzycy nad Pernstejnem 25
- Sukcesy bokserów UKS Gimnasion 26
- Filip Fiedor kartingowym Mistrzem Polski 26

Inwestujemy w edukację

Gminny system oświaty oparty jest na 13 placówkach oświatowych. Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwałce, 10 szkołami podstawowymi, 2 przedszkolami publicznymi oraz punktami przedszkolnymi w każdej miejscowości. Dzieci oraz młodzież mają do dyspozycji 124 sale lekcyjne, 11 pracowni komputerowych, 5 językowych, ponad 40 obiektów sportowych i rekreacyjnych – sal gimnastycznych, boisk, siłowni, placów zabaw.

System edukacji na terenie gminy finansowany jest z subwencji oświatowej, budżetu gminy, dochodów własnych placówek oświatowych oraz programów zewnętrznych. Łączne wydatki przeznaczane na system oświaty to ponad 42 mln zł, które oprócz wymienionych dochodów uzupełniane są z budżetu gminy. Na szkoły podstawowe przeznaczamy ponad 24,1 mln zł, przedszkola i punkty przedszkolne ponad 9 mln zł, liceum 3,3 mln zł, świetlice szkolne ponad 522 tys. zł, dowóz uczniów 487 tys. zł, dokształcanie i doskonalenie nauczycieli ponad 104 tys. zł, stołówki szkolne 80 tys. zł,

specjalną organizację nauki 3 mln zł, bezpłatny dostęp do podręczników i materiałów edukacyjnych 249 tys. zł oraz 1 mln zł na pozostałą działalność.

Inwestycje

Lata 2019-2024 to okres zakończenia dużych inwestycji w bazę lokalową gminnego systemu oświaty. Zakończyły się modernizacje szkół w Kielanówce, Mogielnicy, Woli Zgłobieńskiej oraz jedyńki w Niechobrzu, których łączny koszt przekroczył 14,6 mln zł. Ponadto na mapie gminy pojawiły się nowe żłobko-przedszkola – w Kielanówce oraz na osiedlu Gaj w Boguchwałce. Łączny koszt tych inwestycji to 11,7 mln zł.

Ponadto Gmina Boguchwała rokrocznie wydatkuje środki na remonty swoich placówek oświatowych, m.in. remonty pomieszczeń, budynków, ogrodzeń, instalacji, węzłów sanitarnych, wymiany kotłów, oświetlenia. W latach 2019-2024 na ten cel przeznaczono ponad 2,1 mln zł.

REMONT I INWESTYCJE W BAZĘ EDUKACYJNĄ 2019-2024 28 400 000 zł

Żłobki i przedszkola

Na terenie Gminy Boguchwała funkcjonują 4 żłobki w Nosówce, Boguchwale, Raclawówce i Kielanówce, do których łącznie uczęszczają ponad 160 dzieci. Samorząd wspiera pobyt najmłodszych mieszkańców gminy w formie dofinansowania do czesnego, którego łączny koszt to blisko 500 tys. zł.

Do przedszkoli publicznych w Boguchwale i Kielanówce uczęszczają ponad 247 dzieci. W oddziałach Niepublicznego Przedszkola „Wesołe Promyczki” oraz 10 punktach przedszkolnych, prowadzonych przez Stowarzyszenie Rozwoju Oświaty Gminy Boguchwała, w każdej miejscowości gminy, uczęszcza obecnie ponad 730 dzieci.

Szkoły podstawowe i liceum

Do 10 szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Boguchwała uczęszczają ponad 1 728 uczniów skupionych w 100 oddziałach klasowych. Warto nadmienić roczny wzrost liczby dzieci. Nauką zajmują się nauczyciele na 216 etatach, a o funkcjonowanie placówek dbają pracownicy administracji i obsługi – łącznie ponad 50 etatów. Liczba pracowników w szkołach i przedszkolach związana jest z liczbą uczniów lub wychowanków, organizacją placówki, liczbą oddziałów, liczbą nauczycielskich etatów wsparcia, z realizowanymi dodatkowymi zadaniami np. administrowanie i obsługa pomieszczeń sportowych, z organizacją zajęć popołudniowych, działalnością stołówki szkolnej, świetlicy, czy funkcjonowaniem oddziałów. Do Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale uczęszcza 200 uczniów w 11 oddziałach. Organizacja kształcenia dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym pomoc psychologiczno-pedagogiczna odbywała się zgodnie z potrzebami 77 uczniów.

Bardzo ważnym miejscem w realizacji zadań opiekuńczych jest świetlica szkolna. W szkołach podstawowych funkcjonowało 10 świetlic, z których średnio korzysta ponad 400 dzieci. Opiekę świetlicową zapewniają również lokalne ośrodki kultury w Zgłobniu i Niechobrzu oraz świetlica przy Miejskim Centrum Kultury w Boguchwale, z których korzystało średnio ponad 500 dzieci.

Szkolenia i innowacje

Rokrocznie środki z budżetu gminy przekazywane są do dyspozycji dyrektorów placówek oświatowych jako dofinansowanie form doskonalenia zawodowego nauczycieli. Są to szkolenia m.in. w zakresie form pracy z uczniami posiadającymi orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, pracy z rodzicami, kursy w ramach programów międzynarodowych, innowacje pedagogiczne, cyberprzemoc rówieśnicza, mobbing, aktywizujące metody nauczania, czy doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy. W sierpniu zorganizowano i przeprowadzono postępowania egzaminacyjne na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego, zakończone wydaniem 7 decyzji.

Placówki realizują także innowacje i programy edukacyjne wspierające proces dydaktyczny. Są to programy m.in. z zakresu języków obcych, kodowania, robotyki, druku 3D, matematyki, ekologii, czytelnictwa, kultury, bezpieczeństwa, sportu oraz działalności charytatywnej i wolontariatu.

Wyniki i stypendia

Gmina Boguchwała kontynuuje realizację programu stypendialnego. Stypendium za wyniki w nauce oraz za wybitne osiągnięcia w nauce stanowi formę materialnego wsparcia dla najzdolniejszych uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i ponadpodstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Boguchwała. Stypendium jest wyróżnieniem indywidualnym dla uczniów, których zdolności i zainteresowania wykraczają poza program szkolny i którzy mogą się poszczycić znaczącymi osiągnięciami. Należy podkreślić, iż z roku na rok wzrasta liczba dzieci objętych stypendium, a także kwota przyznanych nagród, która na wniosek Burmistrza Boguchwały została zwiększona do 2000 zł na osobę. Za rok szkolny 2023/2024 pozytywnie zaopiniowano 215 wniosków na łączną kwotę 179 800 zł.

UM

Poprawa efektywności energetycznej szkół

Gmina Boguchwałozłożyła wniosek o dofinansowanie projektu „Poprawa efektywności energetycznej szkół” w ramach programu priorytetowego Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół Program realizujący Inwestycję B1.1.3. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

Program realizowany jest przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jako Jednostka Wspierająca w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności działająca na podstawie Porozumienia z Ministrem Klimatu i Środowiska.

Wydatki ogółem: 8 449 072,37 zł

Dofinansowanie: 6 873 839,33 zł

W ramach projektu zaplanowano poprawę efektywności energetycznej oraz zastąpienie wysokoemisyjnych źródeł ciepła bardziej ekologicznymi alternatywami w Szkole Podstawowej w Boguchwale oraz Szkole Podstawowej nr 1 w Niechobrze.

Projekt przyczyni się do zwiększenia łącznej efektywności energetycznej termomodernizowanych budynków o minimum 30% w zakresie energii pierwotnej w stosunku do stanu istniejącego oraz o minimum 25% w zakresie energii końcowej w stosunku do stanu istniejącego.

Dla szkoły w Boguchwale planuje się: audyt energetyczny, inwentaryzację przyrodniczą, dokumentację związaną z dostępnością dla ON, termomodernizację, w tym m.in.: wymianę instalacji c.o. na nową oraz zastosowanie zaworów termostatycznych, montaż instalacji fotowoltaicznej, docieplenie stropodachów, wymianę okien, opraw oświetleniowych na LED, a także roboty towarzyszące.

W Szkole Podstawowej nr 1 w Niechobrze planuje się wykonanie audytu energetycznego, inwentaryzację przyrodniczą, dokumentację związaną z dostępnością dla ON, termomodernizację, w tym m.in.: wymianę instalacji c.o. na nową, zastosowanie zaworów termostatycznych, wymianę instalacji cwu, montaż paneli fotowoltaicznych oraz magazynu energii, docieplenie stropów, wymiana drzwi zewnętrznych, wymianę okien, opraw oświetleniowych na LED, roboty towarzyszące, a także działania informacyjno-promocyjne oraz edukacyjne – gra terenowa.

Celem projektu jest także zmniejszenie zużycia energii pierwotnej o 1 293 GJ/rok oraz zwiększenie dodatkowej zdolności wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych o 0,04 MW.

UM

Gmina Boguchwałazleciła wykonanie audytów energetycznych w kolejnych placówkach oświatowych.

Kolejne gminne inwestycje

- 🕒 remonty 4 zabytkowych kapliczek w Boguchwału, Niechobrze, Lutoryżu i Zarzeczu
- 🕒 Boguchwała, ul. Grunwaldzka – kontynuacja budowy chodnika, kanalizacja deszczowa z nowym kolektorem oraz nakładka asfaltowa
- 🕒 Wola Zgłobieńska – poszerzenie parkingu przy Domu Kultury
- 🕒 Zgłobień – remont drogi Zapłocia Południe
- 🕒 Zgłobień – odremontowana stołówka i nowe wyposażenie kuchni w Szkole Podstawowej

UM

Realizacja Projektu „Modernizacja ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej na terenie Gminy Boguchwała”

Gmina Boguchwała zrealizowała projekt pn. „Modernizacja ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej na terenie Gminy Boguchwała” w ramach konkursu „CZAS NA PODKARPACIE – EDYCJA I” w 2024 r. Realizacja na podstawie uchwały podjętej przez Sejmik Województwa Podkarpackiego w dniu 24 czerwca 2024 roku Nr IV/69/24 w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin w ramach konkursu „Czas na Podkarpacie – edycja I” w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych samorządów gminnych w zakresie zagospodarowania i modernizacji przestrzeni dla rozwoju turystyki i infrastruktury turystycznej

przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Termin realizacji 1.06.2024 – 30.09.2024
Całkowita wartość zadania: 23 370 zł
Kwota dotacji: 10 000 zł

Celem zadania była poprawa stanu i rozwój infrastruktury turystycznej poprzez odnowę, doposażenie/wyposażenie ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej na terenie gminy Boguchwała. W ramach zadania odnowiono wiaty w miejscowościach Boguchwała – nad Wisłokiem, Niechobrz – Krzyż Milenijny i Wola Zgłobieńska oraz doposażono te miejsca w niezbędną małą infrastrukturę w tym stojaki rowerowe, tablice informacyjne, ławki oraz paleniska.

UM

Relacja z sesji Rady Miejskiej w Boguchwale

Podczas V sesji Rady Miejskiej w Boguchwale, z inicjatywy Radnych podjęto decyzję o udzieleniu Gminie Stronie Śląskiej województwie dolnośląskim pomocy finansowej na usuwanie skutków powodzi, które dotknęły południowo-zachodnią Polskę we wrześniu 2024 roku, powodując ogromne zniszczenia infrastruktury. Solidaryzując się z osobami poszkodowanymi Gmina Boguchwała przekazała 70 000 zł na likwidację skutków kataklizmu. Rada podjęła także uchwałę w sprawie zaciągnięcia zobowiązań ponad budżet w kwocie – 1 128 600 zł, z tytułu realizacji Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Aktywny Maluch” w kolejnych 3 latach oraz w kwocie 174 660 zł z tytułu realizacji przedsięwzięcia polegającego na utworzeniu Spółdzielni Energetycznej w Gminie Boguchwała. Podjęto również

uchwałę w sprawie przystąpienia Gminy Boguchwała do realizacji oraz złożenia wniosku o dofinansowanie projektu polegającego na poprawie efektywności energetycznej szkół w Boguchwale, Zgłobniu i nr 1 w Niechobrze.

Rada Miejska w Boguchwale, podczas VI sesji, podjęła uchwałę w sprawie powołania nowego Skarbnika Gminy Boguchwała. Nową Skarbniczką została pani Ewelina Stawarz, która do tej pory pełniła funkcję kierownika Referatu Budżetu i Finansów w Urzędzie Miejskim w Boguchwale. Pani Ewelinie składamy gratulacje i życzenia owocnej współpracy oraz sukcesów na nowym stanowisku.

Rada podjęła również uchwały w sprawie stwierdzenia ważności wyborów sołtysów, rad sołeckich, przewodniczących oraz członków zarządów osiedli kadencji 2024-2029. Zaświadczenia i gratulacje przekazali Burmistrz

Boguchwały Wiesław Kąkol oraz Przewodniczący Rady Miejskiej Piotr Pustelny. Zaświadczenia odebrali: Maciej Sobotowski (Kielanówka), Ewa Puzyniak (Raclawówka), Grzegorz Wojewoda (Lutoryż), Maria Niedziałek (Mogielnica), Marian Kawa (Niechobrz), Stanisław Bębenek (Nosówka), Roman Krupa (Wola Zgłobieńska), Joanna Pietrzyk (Zarzeczce), Łukasz Hudzik (Zgłobień), Alicja Furman (Boguchwała Centrum), Maria Czerwińska (Boguchwała Gaj), Marcin Szalacha (Boguchwała Górna), Paweł Rusiecki (Boguchwała Dolna).

Nowo powołanym radom sołeckim i zarządom osiedli życzymy aktywnego działania na rzecz lokalnej społeczności, owocnej pracy, wielu sukcesów i satysfakcji z realizacji nowych inicjatyw. Składy rad dostępne na ostatniej stronie okładki.

UM

Inauguracyjna sesja Miejskiej Rady Seniorów

4 listopada w Urzędzie Miejskim w Boguchwale odbyła się pierwsza sesja Miejskiej Rady Seniorów kadencji 2024-2027. Akty powołania wręczyli Burmistrz Boguchwały Wiesław Kąkol oraz Przewodniczący Rady Miejskiej Piotr Pustelny. W inauguracyjnym posiedzeniu wzięli udział także Zastępca Burmistrza Justyna Placha-Adamska, Sekretarz Gminy Krzysztof Lassota, dyrektor Miejskiego Centrum Kultury w Boguchwale Agnieszka Czarnik-Buż oraz Przewodniczący Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Gminy Boguchwała Antoni Golonkiewicz.

W skład nowej Rady weszli: Genowefa Bieda, Józef Buda, Adam Haba, Marian Jacek, Władysław Kotowicz, Antonina Li-

pin, Zofia Majer, Henryk Siewierski, Zofia Wolska. Sesja była także okazją do podsumowania działalności Rady w kadencji 2021-2024, którą przedstawił Wiceprzewodniczący Władysław Kotowicz, oraz do wręczenia podziękowań radnym za ich zaangażowanie w pracę w minionej kadencji.

Podczas inauguracyjnej sesji odbyły się wybory Prezydium Rady. Przewodniczącym została Zofia Majer, a wiceprzewodniczącym Józef Buda.

Miejska Rada Seniorów zrzesza przedstawicieli osób starszych oraz przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności przedstawicieli organizacji pozarządowych. Rada ma charakter konsultacyjny,

doradczy i inicjatywny w sprawach ważnych dla osób starszych.

Celem działania Rady jest integracja, wspieranie i reprezentowanie środowiska seniorów poprzez współpracę z władzami gminy, przedstawianie propozycji zadań i działań na rzecz seniorów, wydawanie opinii i formułowanie wniosków służących rozwojowi działalności samorządu na rzecz seniorów, zgłaszanie uwag do aktów prawa miejscowego, wspieranie wszelkich form aktywności seniorów, działania na rzecz umacniania międzypokoleniowych więzi społecznych oraz upowszechnianie wiedzy o potrzebach, prawach i możliwościach osób starszych.

UM

Pożegnaliśmy Kazimierza Filipa

W wieku 84 lat odszedł od nas Kazimierz Filip, wieloletni radny Rady Miejskiej i Sołeckiej w Boguchwale, długoletni prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Boguchwale oraz Zasłużony Obywatel Gminy Boguchwała.

Kazimierz Filip urodził się 6 sierpnia 1940 r. w Solonce. Szkołę Podstawową ukończył w roku 1954 i po jej ukończeniu w latach 1954-1958 uczęszczał do Technikum Kolejowego w Gliwicach o kierunku ruch kolejowy. Bezpośrednio po zdobyciu zawodu rozpoczął pracę w Oddziale Ruchowo-Handlowym jako dyżurny ruchu, a następnie zawiadawca stacji. W latach 1960-1963 odbywał Zasadniczą Służbę Wojskową w Marynarce Wojennej w Gdyni pełniąc funkcję zawodowego bosmana okrętowego. Po odbyciu służby wojskowej ukończył Studium Ekonomiczne. W roku 1974 został przeniesiony do stacji PKP w Boguchwale na stanowisko zawiadawcy stacji. W ostatnim roku przed odejściem na emeryturę został

awansowany na stanowisko kontrolera ruchu w Rzeszowie.

Pracę społeczną rozpoczął już w 1966 r. pełniąc funkcję członka Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Rudzińcu Gliwickim. W latach 1984-1990 pełnił funkcję Przewodniczącego

Rady Sołeckiej w Boguchwale. Od I do IV kadencji Rady został delegowany jako reprezentant gminy w Związku Komunalnym Wisłok. Posiadał 13 letni staż pracy społecznej w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie gdzie zasiadał jako ławnik. Przez 25 lat udzielał się w Ochotniczej Straży Pożarnej w Boguchwale pełniąc funkcję przewodniczącego Komisji Rewizyjnej i Prezesa Zarządu.

11 października 2019 r., w uświetnym uroczystym otwarciu zmodernizowanego Dworca Kolejowego w Boguchwale.

Najszczerze kondolencje oraz wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie i bliskim, składają Burmistrz Boguchwały wraz z pracownikami Urzędu Miejskiego w Boguchwale.

UM

Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Nosówka

Gmina Boguchwała we współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną w Nosówce realizuje projekt pn. „Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego w celu zwiększenia gotowości bojowej jednostki OSP w Nosówce”.

W ramach projektu nastąpi zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego, wyposażonego w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych dla jednostki OSP w Nosówce.

Głównymi grupami docelowymi inwestycji będą mieszkańcy Gminy Boguchwała, przedsiębiorstwa, Urząd Miejski w Boguchwale, odbiorcy działań ratowniczych realizowanych przez OSP i członkowie OSP.

Celem projektu jest poprawa poziomu bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Boguchwała i okolic oraz przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i technologicznym występującym na tym terenie

poprzez poprawę stanu wyposażenia jednostki OSP.

W wyniku realizacji projektu jednostka OSP w Nosówce zostanie wyposażona w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof,

natomiast ludność osiągnie korzyści ze środków ochrony przed niekontrolowanymi pożarami i klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem.

Wartość projektu to 1 234 975 zł. Wysokość wkładu z Funduszy Europejskich: 699 982,50 zł.

#FunduszeUE

UM

Akcja Sprzątania Świata 2024

Za nami kolejna edycja akcji Sprzątania Świata, która odbyła się w dniach 20-22 września 2024 r. pod hasłem „NA STRAŻY CZYSTEJZIEMI!”.

Jak co roku, Referat Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Boguchwale zaangażował się w organizację akcji sprzątania świata poprzez zachęcanie i koordynację działań placówek oświatowych. Udział w akcji zadeklarowały wszystkie szkoły podstawowe z terenu naszej gminy, a także liceum w Boguchwale. Zorganizowano worki i rękawiczki dla uczniów oraz pracowników szkół, którzy chcieli czynnie uczestniczyć w sprzątaniu.

Składamy serdeczne podziękowania organizatorom, inicjatorom i wszystkim, którzy wzięli udział w tegorocznej akcji sprzątania w naszej gminie. Dziękujemy

dyrektorom i nauczycielom ze szkół zlokalizowanych na terenie Gminy Boguchwała za organizację wydarzeń i promowanie podstaw pro-ekologicznych wśród najmłodszych mieszkańców. Szczególne podziękowania należą się uczniom szkół podstawowych i liceum, którzy aktywnie uczestniczyli w akcji w dniu 20 września oraz pracownikom Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., którzy odebrali od wolontariuszy kilkadziesiąt worków śmieci - co pokazuje, że inicjatywa jest potrzebna, ponieważ nadal ludzie porzucają odpady w miejscach nieprzeznaczonych na ten cel.

Pamiętajmy jednak, aby dbać o środowisko każdego dnia, nie tylko w czasie akcji. Niech dbanie o najbliższą okolicę stanie się naszym codziennym nawykiem.

UM

SUMP - Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej

Sprawnie funkcjonujący system transportowy to nie tylko kilometrowych dróg, ale także równe chodniki i drogi dla rowerów, wygodne i estetyczne przystanki z dostępem do czytelnego rozkładu jazdy, czy łatwa w odbiorze informacja taryfowa. System ten powinien być bezpieczny i dostępny dla wszystkich jego użytkowników, a także zapewniać równe traktowanie każdej grupy społecznej i wiekowej.

Aby móc to osiągnąć konieczne jest opracowanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (ang. Sustainable Urban Mobility Plan). SUMP to dokument strategiczny, dotyczący zagadnień związanych z szeroko rozumianym transportem i mobilnością w gminach.

W jakim celu tworzymy SUMP?

Założenia SUMP mają pomóc w sprawnym i efektywnym zarządzaniu gminnych systemów transportowych poprzez wskazanie kierunków działań i celów, które należy osiągnąć w długofalowej perspektywie.

Idea przedstawiona w SUMP pomoże zapewnić wygodne i bezpieczne poruszanie się wszystkich mieszkańców na co dzień. Niezależnie od środka transportu, który wybieramy, a także celu podróży – każdy z nas na pewnym etapie jest przede wszystkim pieszym.

Dlatego człowiek i jego bezpieczeństwo w ruchu są najważniejsze?

Tworząc dokument chcemy zadbać o komfortowe warunki dla wszystkich uczestników ruchu całego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego. Chcemy

poprawić jakość oświetlenia, stan dróg, chodników, ścieżek rowerowych, czy usprawnić transport zbiorowy.

SUMP stanowi wytyczną do realizacji projektów transportowych w najbliższych latach. To także podstawa do pozyskiwania środków finansowych na zadania zgodne z głównymi założeniami dokumentu.

Jakie obszary tematyczne poruszone będą w SUMP?

ruch pieszych (np. tworzenie nowych chodników, wyznaczanie nowych przejść dla pieszych),

ruch rowerzystów (np. połączenie i tworzenie nowych ścieżek rowerowych, obniżanie krawężników),

ruch drogowy (np. nowe drogi i parkingi),

polityka parkingowa (np. tworzenie nowych parkingów przesiadkowych typu P&R (parkuj i jedź),

bezpieczeństwo ruchu (np. poprawa oświetlenia ulic, chodników i przejść dla pieszych),

transport zbiorowy (np. nowe przystanki autobusowe, nowe autobusy), zarządzanie infrastrukturą (drogową, przystankową, kolejową),

promocja i edukacja zrównoważonej mobilności (np. organizacja pikników, czytelna informacja o transporcie).

Jak będzie przygotowany SUMP?

Aby efektywniej przygotować dokument SUMP należy opracować go nie tylko dla jednej Gminy lecz dla całego obszaru funkcjonalnego. Dlatego pod-

jęto międzygminną współpracę, wyrazem której jest podpisanie porozumienia w sprawie wspólnego przygotowania dokumentu SUMP dla wszystkich 15 gmin, wchodzących w skład Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego. Porozumienie międzygminne zostało podpisane dnia 19 czerwca 2024 r. pomiędzy Prezydentem Miasta Rzeszowa (Lider) a Burmistrzami i Wójtami sąsiednich gmin.

Kto będzie przygotowywał SUMP?

Przygotowaniem dokumentu dla całego ROF-u zajmie się Biuro Rozwoju Miasta Rzeszowa we współpracy z przedstawicielami wszystkich Gmin ROF, jednostek organizacyjnych gmin i powiatów oraz jednostek i wydziałów Urzędu Miasta Rzeszowa.

Prace nad SUMP będą wspierane przez Ekspertów z Zespołu Doradców w ramach wsparcia Ministerstwa Infrastruktury.

Dla kogo powstaje SUMP?

SUMP powstaje dla MIESZKAŃCÓW Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego. Rzeszowski Obszar Funkcjonalny to stowarzyszenie 15 gmin czyli Miasto Rzeszów, Miasto Łańcut, Gminy: Błażowa, Boguchwała, Chmielnik, Czarna, Czudec, Głogów Małopolski, Hyżne, Krasne, Lubenia, Łańcut, Świlcza, Trzebownisko, Tyczyn.

Stowarzyszenie ROF powstało w celu nauki współpracy sąsiednich gmin ze sobą. Gminy czerpią z sąsiedztwa Rzeszowa, a także stanowią wartość dodaną dla Rzeszowa. Wspólne działanie, przedsięwzięcia pozwalają na patrzeć szerzej na potencjały oraz wyzwania Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Jaka będzie rola Mieszkańców?

Dokument SUMP będzie powstawał wspólnie z Mieszkańcami i przedstawicielami gmin. Chcemy razem wypracować najlepsze rozwiązania transportowe i zrównoważonej mobilności. Na poszczególnych etapach konstruowania dokumentu będą przeprowadzone konsultacje społeczne.

Informacje dot. poszczególnych etapów będą udostępniane na bieżąco przez wszystkich Partnerów Porozumienia w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie.

Szczegóły: <https://bmr.erzeszow.pl>

Biuro Rozwoju Miasta Rzeszowa

WSPÓLNA PRZESTRZEŃ - WSPÓLNE DECYZJE

Czym jest SUMP?
SUMP jest planem dotyczącym szeroko rozumianego transportu i zrównoważonej mobilności

Jakie są cele SUMP?

- wygoda i bezpieczeństwo w codziennych podróżach wszystkich mieszkańców
- komfortowe warunki dla wszystkich uczestników ruchu
- współpraca z mieszkańcami i przedstawicielami gmin

Już tej jesieni na bmr.erzeszow.pl

Dowiedz się więcej!

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej

M I A S T O
L U D Z I E
K L I M A T
T R A N S P O R T

ROF rzeszów

Główne założenia Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027 LGD „Trygon-Rozwój i Innowacja”

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Trygon – Rozwój i Innowacja” zostało powołane w lutym 2008 r. Obejmuje obszar trzech gmin: Boguchwała oraz Lubenia i Świlcza.

9 stycznia 2024 r. została podpisana umowa na realizację nowej Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027. Jest to trzecia Lokalna Strategia Rozwoju realizowana przez LGD „Trygon – Rozwój i Innowacja”. Pierwsza LSR na lata 2007-2013 została zrealizowana na kwotę 10 012 676 PLN. Budżet drugiej LSR na lata 2014-2020 wyniósł 9 345 720 PLN.

Obecna LSR na lata 2023-2027 będzie współfinansowana ze środków dwóch wiodących funduszy EFSI: Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS+). Na wdrażanie strategii wysokość wsparcia wyniesie łącznie 2 236 520 €, w tym 1 500 000 € w ramach EFRROW oraz 736 520 € w ramach EFS+.

Realizacja założeń LSR odbywać się będzie poprzez ogłaszanie naborów na działania konkursowe, projekty grantowe oraz w ramach projektów partnerskich.

Założone cele:

- 🕒 Cel 1: „Rozwój gospodarczy na obszarze LSR”,
- 🕒 Cel 2: „Poprawa jakości życia i rozwoju mieszkańców obszaru LGD (EFS+),
- 🕒 Cel 3: Aktywizacja społeczności lokalnej poprzez wzmocnienie lokalnego potencjału oraz infrastruktury.

Działania na jakie będzie można otrzymać wsparcie w ramach LSR:

1. Podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne – 150 000 €,
2. Rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej – 225 000 €,
3. Rozwój zdolności uczniów poza edukacją formalną – 240 000 €,
4. Wsparcie jakości edukacji – 338 280 €,
5. Usługi społeczne świadczone w społeczności lokalnej – 158 240 €
6. Poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych – 137 500 €,
7. Kształtowanie świadomości obywatelskiej – 87 500 €,
8. Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej – 750 000 €,
9. Ochrona dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego polskiej wsi – 150 000 €.

Wysokość wsparcia udzielanego Beneficjentom różnić się będzie w zależności od charakteru interwencji i źródła finansowania. Pomoc przyznawana będzie zgodnie z poziomem dofinansowania określonym przez LGD, wynoszącym:

- 🕒 65% kosztów kwalifikowalnych w przypadku operacji realizowanych w zakresach Podejmowania Działalności gospodarczej (start DG) i rozwijania działalności gospodarczej (rozwoj DG),
- 🕒 75% kosztów kwalifikowalnych w przypadku operacji realizowanych przez JSFP,
- 🕒 100% kosztów kwalifikowalnych w przypadku operacji nie inwestycyjnych, realizowanych przez beneficjentów innych niż JSFP.

Z pomocy wykluczone są operacje: obejmujące budowę lub modernizację dróg, targowisk, sieci wodno-kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz dotyczące świadczenia usług dla rolnictwa.

W przypadku wdrażania projektów w ramach PS WPR Beneficjentami będą mogli być:

- 🕒 osoby fizyczne, w tym wykonujące działalność gospodarczą,
- 🕒 osoby prawne, w tym organizacje pozarządowe, jednostki sektora finansów publicznych, mikro- i małe przedsiębiorstwa lub LGD (w ramach projektów grantowych lub operacji własnych),
- 🕒 jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

W przypadku funduszu EFS+ w ramach którego realizowana będzie aktywizacja społeczno-zawodowa beneficjentami będą mogli być:

- 🕒 organy prowadzące szkoły i placówki systemu oświaty,
- 🕒 wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych),
- 🕒 jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki porozumienia i stowarzyszenia,
- 🕒 podmioty o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie działające w obszarze pomocy społecznej,
- 🕒 partnerstwa publiczno-społeczne z obszaru realizacji LSR.

Zgodnie z Planem Strategicznym Wspólnej Polityki Rolnej podczas wspierania włączenia społecznego szczególny nacisk położony będzie na potrzeby zdiagnozowanych na obszarach objętych LSR grup osób w niekorzystnej sytuacji:

- 🕒 seniorzy (osoby które ukończyły 60 rok życia),
- 🕒 osoby z niepełnosprawnościami wraz z ich opiekunami,
- 🕒 kobiety,
- 🕒 osoby fizyczne poszukujące zatrudnienia, w tym osoby długotrwale pozostające bez zatrudnienia oraz osoby bezrobotne 50+,
- 🕒 ludzie młodzi do 25 roku życia.

Kampania Informacyjno-Promocyjna ma na celu dotarcie do jak najszerszego grona lokalnych mieszkańców, przedsiębiorców oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych. W ramach kampanii przewidziano szereg działań.

Spotkania informacyjno-szkoleniowe – organizacja spotkań w różnych miejscowościach, podczas których mieszkańcy będą mogli poznać założenia LSR, atakże zasięgnąć informacji nt. przygotowania, realizacji i rozliczania operacji.

Materiały promocyjne – przygotowanie ulotek, zakup tablicy informacyjnej oraz materiałów promocyjnych w formie: roll-up, krówek, długopisów oraz notesów, które będą dystrybuowane podczas wydarzeń organizowanych na obszarze LGD, spotkań informacyjno-szkoleniowych, w lokalnych instytucjach, ale także dostępne on-line.

Strona internetowa – aktywna promocja założeń LSR na stronie internetowej LGD oraz na stronach Gmin, gdzie mieszkańcy będą mogli śledzić aktualności i wydarzenia związane z dostępnymi formami wsparcia.

Kampania w lokalnej prasie – zwiększenie widoczności inicjatyw poprzez publikacje w prasie lokalnej dotyczącej rozwoju regionu, które dotrą do szerszego kręgu odbiorców.

Akcje terenowe – organizacja wydarzeń plenerowych, takich jak festyny, targi czy pikniki, podczas których mieszkańcy będą mogli wziąć udział w różnych aktywnościach oraz zdobyć wiedzę na temat LSR.

Kampania informacyjno-promocyjna mająca na celu wsparcie Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Trygon – Rozwój i Innowacja” jest kluczowym krokiem w kierunku zrównoważonego rozwoju regionu. Angażowanie mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji w życie lokalnej społeczności to fundament, na którym opiera się wizja przyszłości lokalnych obszarów wiejskich. Dzięki stałemu dialogowi oraz wymianie doświadczeń możliwe będzie stworzenie innowacyjnych projektów, które przyczynią się do wszechstronnego rozwoju i poprawy jakości życia w regionie.

Więcej informacji na temat głównych założeń LSR na lata 2023-2027 na bieżąco będzie można znaleźć na naszej stronie internetowej www.lgd-trygon.pl lub pod numerem telefonu: 698 166 371 oraz uzyskać bezpośrednio w siedzibie biura. Czas pracy biura LGD: poniedziałek-piątek: 08:00-16:00 Stary Spichlerz w Boguchwale Plac Rynek 1. Zapraszamy!

LGD „Trygon – Rozwój i Innowacja”

Zaproś Kominiarza

Elektroniczny protokół kominiarski, znany również jako e-protokół, to nowoczesne narzędzie, które od września 2023 r. stało się obowiązkową formą potwierdzenia wykonania przeglądu przewodów kominowych w Polsce. Zastępuje on tradycyjne dokumenty papierowe i jest integralną częścią Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB).

Uwaga: e-protokół jest jedyną akceptowaną formą potwierdzenia przeglądu, co podkreśla jego znaczenie w procesie dbania o bezpieczeństwo i przestrzeganie nowych regulacji prawnych. System CEEB nie tylko ułatwia zarządzanie dokumentacją, ale także przyczynia się do poprawy jakości powietrza w Polsce, poprzez monitorowanie i regulowanie emisji z budynków. System ten dostarcza również cennych danych dla polityki klimatycznej i pomaga zwiększać świadomość społeczną na temat wpływu budynków na środowisko. Dzięki CEEB, samorządy mogą lepiej planować i realizować lokalne strategie termomodernizacyjne, prowadząc do obniżenia kosztów ogrzewania ponoszonych przez mieszkańców.

Ponadto przypominam właścicielom i zarządcom budynków o obowiązkach związanych z bezpiecznym użytkowaniem przewodów kominowych.

Komin będący bardzo istotnym elementem budynku, chociaż zajmującym tylko niewielką jego powierzchnię, może też być niezwykle groźny. Szczególnie w przypadku pożaru sadzy w nieczyszczonym, źle eksploatowanym kominie.

Temperatura palącej się sadzy przekracza wówczas nawet 1000 stopni Celsjusza! A taki stan jest wielkim zagrożeniem dla mieszkańców.

Państwowa Straż Pożarna każdego roku odnotowuje kilkanaście tysięcy pożarów spowodowanych wadami lub nieprawidłową eksploatacją urządzeń ogrzewczych. W roku 2023 odnotowano 15 285 pożarów od urządzeń ogrzewczych na paliwa stałe, 170 pożarów od urządzeń na paliwa płynne i 383 pożary od urządzeń na paliwa gazowe. [źródło: KG PSP].

Oprócz pożarów, nieprawidłowa eksploatacja przewodów kominowych grozi także zatruciem tlenkiem węgla, popularnie zwanym czadem.

W sezonie ogrzewczym 2023/2024 (1.10.2023 r. – 31.03.2024 r.) Państwowa Straż Pożarna odnotowała 2 269 zdarzeń związanych z tlenkiem węgla, w tym 1 161 osób poszkodowanych, z tego 42 ofiary śmiertelne. [źródło: KG PSP].

Dla bezpieczeństwa użytkowników przewodów kominowych oraz budowania ich świadomości, Krajowa Izba Kominiarzy prowadzi kampanię ZAPROŚ KOMINIARZA, pod honorowym patronatem Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Popieramy także kampanię edukacyjno-informacyjną „CZUJKANA STRAŻY TWOJEGO BEZPIECZEŃSTWA!” prowadzoną przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Państwową Straż Pożarną, a także kampanię „Sadza płonie. Czad zabija. Żyj!” prowadzoną przez Międzywojewódzki Cech Kominiarzy.

Kominy: instalację dymową, spalinową oraz wentylacyjną należy poddać okresowej kontroli, oraz czyszczeniu przez uprawnionego kominiarza. Profesjonalna kontrola kominiarska to nie tylko formalność, lecz główna zasada bezpieczeństwa, zapobiega zaccadzeniom, pożarom, spełniając jeden z podstawowych warunków ubezpieczenia domu.

Ustawa Prawo budowlane stanowi, że właściciel – zarządca budynku jest zobowiązany co najmniej 1 raz w roku zlecić przeprowadzenie kontroli okresowej kontroli stanu technicznego przewodów kominowych (dymowych,

spalinowych i wentylacyjnych) osobie posiadającej odpowiednie uprawnienia – mistrza kominiarskiego. (Zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 c, oraz art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 725).

W przypadku stwierdzenia uszkodzeń lub braków właściciel, zarządcalub użytkownik budynku są obowiązani w czasie lub bezpośrednio po przeprowadzonej kontroli, usunąć stwierdzone uszkodzenia oraz uzupełnić braki, które mogłyby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska, a w szczególności katastrofę budowlaną, pożar, wybuch, porażenie prądem elektrycznym albo zatrucie gazem (art. 70 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane).

Regularne usuwanie zanieczyszczeń z przewodów kominowych przez wykwalifikowanego kominiarza zabezpiecza przed powstaniem pożaru sadzy w kominie. Przepisy przeciwpożarowe nakazują w obiektach lub ich częściach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, obowiązkowe usuwanie zanieczyszczeń z przewodów dymowych i spalinowych w następujących terminach:

- 1) od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych – co najmniej raz w miesiącu, jeżeli przepisy miejscowe nie stanowią inaczej;
- 2) od palenisk opalanych paliwem stałym niewymienionych w pkt 1 – co najmniej raz na 3 miesiące;
- 3) od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym niewymienionych w pkt 1 – co najmniej raz na 6 miesięcy.

- 4) z przewodów wentylacyjnych co najmniej raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.

(Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719).

W przypadku pożaru lub zaccadzenia brak dokumentacji terminowego czyszczenia i kontroli kominów może stanowić podstawę odmowy wypłaty odszkodowania przez firmę ubezpieczeniową.

Prezes Krajowej Izby Kominiarzy

Mity i stereotypy dotyczące przemocy domowej

Zgodnie z definicją przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające

jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkodę na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność

tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Mimo że od wielu lat przemoc w rodzinie przestaje być tematem tabu, to nadal w świadomości społeczeństwa funkcjonują różne mity i stereotypy związane z tym zjawiskiem.

MITY	FAKTY
Przemoc w rodzinie to nic takiego	Doznawanie przemocy prowadzi do wykształcenia poczucia bezradności. Osoby doznające przemocy doświadczają szkód fizycznych i psychicznych. Przemoc domowa niesie za sobą cierpienie oraz wiele negatywnych skutków dla różnych sfer funkcjonowania.
Przemoc domowa to zadawanie bólu fizycznego	Naruszenie nietykalności fizycznej jest tylko jedną z form przemocy domowej. Przemocą, jest również naruszenie godności osobistej, intymności, własności i obowiązku do opieki ze strony osób najbliższych.
Klapsto nie bicie	Kary cielesne nie są skuteczną metodą wychowawczą. Dzieci doświadczające kar cielesnych są narażone na doświadczanie bólu, poczucia dyskomfortu i poniżenia. Stosowanie klapsów narusza granice psychiczne i fizyczne dziecka.
Przyczyną przemocy jest alkohol	Nadużywanie lub uzależnienie od alkoholu nie jest przyczyną stosowania przemocy domowej. Przyczyną stosowania przemocy są agresywne zachowania sprawcy. Alkohol osłabia zdolność do kontrolowania własnych zachowań i zaburza umiejętność oceny sytuacji. Alkohol nigdy nie usprawiedliwia stosowania przemocy.
Dla dobra dzieci trzeba wszystko znosić	Dzieci wychowujące się w rodzinach, w których występuje przemoc domowa są narażane na doświadczanie traumy. Przemoc domowa ma destrukcyjny wpływ na psychikę dziecka, w konsekwencji prowadzi do zaburzeń osobowości oraz wykształcenia negatywnych wzorców zachowań. Dziecko jest częścią rodziny, będąc świadkiem przemocy domowej, staje się ofiarą nawet jeśli nie doświadczając krzywdzenia bezpośrednio. Dla dobra dzieci należy dążyć do zatrzymania przemocy.
Gwałt w małżeństwie istnieje	Ślub nie odbiera prawa do decydowania o swoim życiu intymnym. Współmałżonek nie może być traktowany przedmiotowo. Zmuszanie do współżycia wbrew woli z użyciem siły lub groźb jest przestępstwem.
Nikt nie powinien się wtrącać w sprawę rodzinne	Stosowanie przemocy domowej jest przestępstwem. Najwięcej przestępstw z użyciem przemocy popełnianych jest w obrębie rodziny. Przemoc nie kończy się sama, aby ją zatrzymać należy interweniować. Reagowanie na sygnały świadczące o występowaniu przemocy nie jest „wtrącaniem się” w sprawę rodzinne tylko pomocą.
Ofiara jest sama sobie winna	Nikt nie zasługuje na krzywdzenie, bicie, wykorzystywanie i poniżanie. Nikt nie ma prawa do znęcania się nad drugą osobą. Bez względu na to co zrobiła osoba doznająca przemocy, winę i odpowiedzialność za przemoc zawsze ponosi sprawca.
Gdyby chciał/a to by odszedł/odeszła	Ofiary przemocy domowej nie odchodzą od sprawców ze względu na zależność od sprawcy. Wynika to z trudności mieszkaniowych, z przekonań dotyczących związku małżeńskiego lub z nacisków ze strony rodziny i środowiska jakim są poddawane osoby doznające przemocy.
Przemoc dotyczy tylko rodzin "patologicznych"	Przemoc jest zjawiskiem demokratycznym i dotyka ludzi bez względu na wiek, płeć, wyznanie, wykształcenie, status społeczny i posiadany majątek, może wystąpić w każdej grupie społecznej.

Gdzie szukać pomocy:

- ☎ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale – Plac Rynek 2, Boguchwał tel. 17 875 52 60
- ☎ Komisariat Policji w Boguchwale – ul. Suszyckich 31, Boguchwał tel. 47 821 37 35
- ☎ NIEBIESKA LINIA – tel. 22 824 25 01
- ☎ Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górnym – ul. Rzeszowska 5, Górno tel. 518 736 839
- ☎ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie – ul. Siemieńskiego 18a, Rzeszów tel. 17 859 48 23

O odkryciu grobów z III tysiąclecia przed naszą erą na trasie budowy drogi S19

Na budowie odcinka drogi ekspresowej S19, międzywęzłami Rzeszów Południe i Babica, trwały w roku ubiegłym badania archeologiczne, które dowiodły, że tereny naszej i okolicznych gmin są zamieszkałe od tysięcy lat! W trakcie badań odkryto m.in. 11 grobów kultury ceramiki sznurowej.

Kultura ceramiki sznurowej – to archeologiczna kultura epoki eneolitu z kręgu kultur naddunajskich datowana na III tysiąclecie p.n.e. Wyodrębniono ją początkowo na podstawie charakterystycznego sposobu zdobienia ceramiki za pomocą odcisniętego sznura, od którego przyjęła nazwę. Dawniej nosiła ona nazwę kultury toporów bojowych ze względu na dużą ilość toporów znajdujących w grobach. Obecnie za główny wyróżnik tej kultury uważa się cmentarzyska, na których znajdują się groby szkieletowe jednostkowe, w których zmarli układani byli na boku, a ich ciała czasem posypywane były ochrą. Groby te często przykryte są kurhanami o charakterystycznej konstrukcji. Na stanowiskach tej kultury znajduje się toporki przypominające odwróconą dnem do góry łódź, puchary esowate i baniaste amfory. Naczynia zdobione odciskiem sznura, jako znacznik, mogą być cechą zawodną, gdyż zdobienie sznurem wykorzystywane było też przez inne kultury neolityczne funkcjonujące w tym samym czasie. Kultura ta odgry-

wa istotną rolę w rozważaniach nad pochodzeniem Praindoeuropejczyków, ponieważ wykazuje ona silne powiązania z niewątpliwie już indoeuropejskimi kulturami z epoki brązu.

Pierwotny obszar badań archeologicznych obejmował 261,5 ara na czterech stanowiskach zlokalizowanych w Niechobrzu (jedno stanowisko), Lutoryżu (dwa stanowiska) i Babicy (jedno stanowisko). Decyzjami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków obszar do badań został poszerzony do 1 533,01 ara. W trakcie nadzoru archeologicznego odkryto też dodatkowe stanowisko w Mogielnicy o powierzchni 83,80 ara, które zostało poszerzone do 143,25 ara. Podczas prac prowadzonych na powyższych stanowiskach odkryto obiekty pradziejowe związane z osadami (jamy osadowe, paleniska, dołki postępowe) datowane na epokę neolitu i epokę brązu, epokę wpływów rzymskich, okresu lateńskiego, kulturę łużycką, kulturę przeworską, wczesnego średniowiecza, okresu nowożytnego oraz niekiedy chronologicznie.

Dodatkowo, na obszarze stanowisk w Mogielnicy, odkryto 11 grobów kultury ceramiki sznurowej (okres neolitu), składających się z szybu wejściowego, jamy grobowej (niszy) i łączącego je korytarzyka – informowała GDDKiA. Pierwotnie przykryte były nasypem kurhanowym, który nie zachował się do naszych czasów. Groby były bogato wyposażone w narzędzia

krzemienne, grociki krzemienne do strzał, topory i siekiery kamienne. Ponadto znaleziono liczny materiał ceramiczny zdobiony odciskami sznura. Archeolodzy datują stanowisko na okres przełomu neolitu i epoki brązu (2600-2300 przed Chrystusem).

Groby bez wątpienia tworzyły cmentarzysko kurhanowe zlokalizowane na kilku sąsiadujących ze sobą wzniesieniach. Pochówki najczęściej były pojedyncze lub podwójne. W jednym przypadku udokumentowano szczątki trzech osób, jednak z bardzo słabo zachowanymi kośćmi. Badania były wykonane przez Konsorcjum Archeologiczne, utworzone przez firmę APB THOR Sp. z o.o., która wykonuje badania archeologiczne na terenie całej Polski i innych krajów europejskich oraz Fundację Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Od Pani Joanny Ligody z Działu Archeologii Muzeum Okręgowego w Rzeszowie udało mi się uzyskać informacje na temat pochówków na podstawie opracowanych wyników badań archeologicznych przeprowadzonych na stanowiskach Mogielnica 10 i Lutoryż 9. Zostały one sporządzone pod redakcją Mirosława Mazurka z Firmy APB Thor, a odkryty w trakcie badań materiał ze stanowisk archeologicznych w Niechobrzu, Lutoryżu, Mogielnicy i Babicy, trafił do Muzeum Okręgowego w Rzeszowie.

Bardzo interesujących odkryć dokonano na stanowisku nr 10 w Mogielnicy. Na kulminacji wzgórza lessowego zarejestrowano tu pozostałości co najmniej dwóch kurhanów wraz z towarzyszącymi im grobami niszowymi oraz trzy pojedyncze groby niszowe. Cmentarzysko to użytkowała ludność schyłkowej neolitycznej kultury ceramiki sznurowej, która w III tys. r. p.n.e. zamieszkiwała m.in. tereny dzisiejszego Podkarpacia. Nazwa kultury swe miano zawdzięcza specyficznemu sposobowi zdobienia ceramiki, za pomocą odcisków sznura. Społeczność tej kultury prowadziła pasterski tryb gospodarowania, w którym kluczową rolę odgrywała wyspecjalizowana, wędrowna hodowla dużych stad zwierząt. Elementem wyróżniającym tę kulturę są charakterystyczne kopce

Stanowisko archeologiczne w pełnej okazałości

ziemne, usypane nad jamami grobowymi, które nazywamy kurhanami. Ulubionymi miejscami, w których je budowano były właśnie garby i wypłaszczenia wzniesień.

Centralnym punktem kurhanu była więc ukryta pod nim jama grobowa, niezadko z drewnianą konstrukcją, w której spoczywało ciało zmarłego, ułożone na boku, z podkurczonymi nogami (nie zawsze uchwytnie są kości; bardzo często, z uwagi na warunki środowiskowe, szkielet ulega znacznemu lub całkowitemu rozłożeniu). Zmarłemu towarzyszą dary grobowe w postaci naczyń, narzędzi krzemienych i kamiennych, wśród których szczególne znaczenie mają topory. W przypadku grobów kurhanowych z Mogielnicy, rekonstruowana średnica kopców wynosiła około 12 m, co jest wartością typową dla tego typu konstrukcji. Jamy grobowe nie posiadały śladów konstrukcji drewnianych; nie znaleziono również pozostałości szkieletów. Zmarli zostali tu wyposażeni w dary grobowe w postaci narzędzi krzemienych.

Znacznie ciekawiej prezentowały się tutaj pochówki o konstrukcji niszowej. To bardzo interesujący rodzaj grobu, na który składają się: jama wejściowa, korytarz oraz nisza grobowa. W przypadku pochówków z Mogielnicy szkielety zachowały się w bardzo złym stanie, jednak udało się ustalić, iż 4 groby były pojedyncze, a w jednym pochowano dwie osoby; w jednym grobie nie odnotowano

obecności szkieletu. Groby o konstrukcji niszowej są znacznie bogaciej wyposażone niż podkurhanowe – zdeponowano w nich naczynia gliniane, w tym głównie puchary i amfory, a także przedmioty krzemienne (siekiery, narzędzia, grociki strzał) i kamienne (topory).

Na stanowisku nr 10 w Mogielnicy oprócz omówionych wyżej pochówków ludności kultury ceramiki sznurowej, odkryto również dwa groby wczesnobrązowej kultury mierzanowickiej (schyłek III i I. poł. II tys. p.n.e.), charakterystycznej dla obszarów Polski południowo-wschodniej. Społeczność prowadziła bardziej osiadły tryb życia, a jej model gospodarowania to typowe rolnictwo, ze szczególnym znaczeniem wygonalnego chowu bydła i owiec. W odkrytych grobach zachowały się zarysy kości ludzkich, ułożonych na prawym boku, w pozycji lekko skurczonej. Układ ciał zmarłych może świadczyć, iż w grobach tych pochowano mężczyzn. W obydwu grobach odkryto dary w postaci naczyń (kubki z ornamentem sznurowym) i zabytków krzemienych (grociki strzał, odłupek). Jeden grób tej kultury odkryty również został na stanowisku nr 9 w Lutoryżu. W jego wypełniku zarejestrowano zarys kości ludzkich – podobnie jak w przypadku grobów z Mogielnicy, zmarły ułożony był na prawym boku, w pozycji lekko skurczonej. Jako dar grobowy złożono mu – nietypową dla tej jednostki – drobną, miedzianą zausznicę z dwudzielnym liściem.

Kamienny toporek

Kamienny siekierka

Odkrycie grobów kultury mierzanowickiej z jej wczesnej fazy w Mogielnicy i Lutoryżu ma ogromne znaczenie – jak dotąd obiekty takie na terenie pogórzy i wysoczyzn karpacczych znajdowane były sporadycznie. Wraz z interesującym komentarzem kultury ceramiki sznurowej z Mogielnicy, odkrycia te znacznie wzbogacają bazę źródłową sepulkralnych obiektów ze schyłku neolitu i początków epoki brązu.

Pani Joannie Ligodzie dziękuję za udostępnienie informacji.

Zdzisław Domino

O poruczniku WP Władysławie Jaksan z Nosówki, który nie dał się „bezpiece”

Urodził się 29 maja 1908 r. w Nosówce. Rodzice Jan i Apolonia z domu Fularz posiadali małe gospodarstwo rolne. Władysław był ich najmłodszym synem. Miał czterech braci i młodszą siostrę. Jan (1881-1950) mieszkał w Niechobrzu. Józef (1894-1952) i Wojciech (1897-1982) mieszkali z rodzicami w Zgłobniu, na Przyimiarkach. Ludwik umarł w wieku 19 lat na „hiszpankę”. Maria (1911-2004) założyła rodzinę i mieszkała w rodzinnym domu.

Po ukończeniu szkoły powszechnej w Zgłobniu, po namowach księdza proboszcza przygotował się do egzaminu do gimnazjum. W latach 1920-1928 uczęsz-

czał do Państwowego Gimnazjum im. ks. Stanisława Konarskiego w Rzeszowie. W 1928 r. złożył egzamin dojrzałości.

W roku szkolnym 1928/29 ukończył jednoroczną kurs handlowy dla abiturientów przy Wyższej Szkole Handlu Zagranicznego we Lwowie. W latach 1929-1930 Szkołę Podchorążych Rezerwy Piechoty w Nisku. W roku szkolnym 1930/31 wpiął się na Wydział Prawa na Uniwersytecie im. Jana Kazimierza we Lwowie. Aby kontynuować studia dorabiał na korepetycjach. W 1932 r. odbył 6-tygodniowe ćwiczenia wojskowe w 17 rzeszowskim pułku piechoty. W 1933 r. mianowany podporucznikiem rezerwy. W 1934 r. odbywa 6-tygodniowe ćwiczenia w 26 pułku piechoty we Lwowie.

W maju 1935 r., po ukończeniu studiów, został przyjęty do służby pocztowej w Dyrekcji Poczty i Telegrafu w Krakowie, na stanowisko praktykanta referendowskiego. W okresie jesiennym 1936 r. złożył egzamin referendowski i w marcu 1937 r. został przeniesiony na stanowisko naczelnika Urzędu Poczтового Mielcu, na którym pozostał do wybuchu wojny w 1939 r. W dniu 26 grudnia 1937 r. w kościele parafialnym w Zgłobniu poślubił Józefę Peller, którą poznał podczas nauki w rzeszowskim gimnazjum. Była absolwentką Prywatnego Seminarium Żeńskiego. Po roku urodził się im syn Zbigniew, który przy słabym zdrowiu wkrótce zmarł i został pochowany na cmentarzu Rakowickim w Krakowie. W 1939 r. urodziła się im córka Teresa (po mężu Piątek).

24 sierpnia 1939 r. otrzymał przydział mobilizacyjny do Ośrodka Zapasowego 6 Dywizji Piechoty na stanowisko oficera informacyjnego. Pożegnał rodzinę na 8 lat. Od 1 września przesłuchiwał podejrzanych o szpiegostwo i dywersję. Razem z Ośrodkiem wycofywał się na wschód i 19 września w Kutach przekroczył granicę polsko-rumuńską. Do listopada przebywał w obozie dla internowanych oficerów w Ocnele Mari w Rumunii. 30 grudnia wyjechał z Bukaresztu i przez Jugosławię dotarł do Marsylii we Francji. Od maja 1940 r. w 6 pułku piechoty w Gourge na stanowisku dowódcy plutonu, a następnie w kompanii zapasowej 6 pp. Po klęsce Francji, 19 czerwca został ewakuowany z portu La Rochelle i 22 czerwca przybył do Anglii. Od listopada w 5 Kadrowej Brygadzie Strzelców w Moffat, następnie w Broughty Ferry i Dundee. W październiku 1941 r. został wyznaczony na wyjazd do organizowanych na terenie ZSRS oddziałów Wojska Polskiego. 17 stycznia 1942 r. wypłynął statkiem z Dundee przez Liverpool i 24 lutego przybył w konwoju do Murmańska. Stał się w towarzystwie 60 polskich oficerów i podchorążych wyjechał pociągiem specjalnym do Jangi-Jul, gdzie stacjonował dowództwo Armii Polskiej w ZSRS. Od 19 kwietnia 1942 r. był dowódcą plutonu strzeleckiego w 1 kompanii w Ośrodku Organizacyjnym Ar-

mii w Guzar. Od 28 sierpnia w 7 DP w Pahlevi w Iranie. 11 września został dowódcą plutonu w 8 kompanii strzelców w 23 pp w Kanaqin w Iraku. 3 maja 1943 r. mianowany porucznikiem. Jesienią tegoż roku ukończył kurs regulacji ruchu, a w marcu 1944 r. kurs oficerów żandarmerii prowadzony w obozie Yibna w Palestynie i w Kassasin (Al Qassasin) w Egipcie. Od kwietnia 1944 r. służył we Włoszech w różnych jednostkach żandarmerii. W październiku 1946 r. został ewakuowany do Szkocji, gdzie nadal służył w żandarmerii wojskowej. W październiku 1947 r. wyraził chęć powrotu do Polski, został przeniesiony do obozu w Oulton Park, następnie do obozu repatriacyjnego w Szkocji. Do Gdyni przyплыł 16 grudnia 1947 r. i zamieszkał w Rzeszowie z żoną Józefą i córką Teresą. Z dniem 2 stycznia 1948 r. zdemobilizowany przez RKU w Rzeszowie. Wykazywał znajomość języków: angielskiego, francuskiego i niemieckiego.

Po postawieniu nogi na Ojczyściej Ziemi opiekę nad nim przejęło niezwłocznie UB. Plan jego werbunku do współpracy z UB został opracowany na terenie RKU w Rzeszowie. Wezwanemu zadawano pytania o czasy przedwojenne oraz okres służby w Armii Andersa. Najbardziej interesował ich jego wyjazd

z Anglii do Związku Radzieckiego, do 2 Korpusu. Jakkąpisał w swoich wspomnieniach, był to dla niego najbardziej makabryczny okres jego życia i trwał od chwili powrotu do Polski, do końca 1950 r. Wkrótce zostały przeciwko niemu przygotowane materiały kompromitujące. Został zwerbowany 28 października 1948 r. otrzymując pseudonim „Sekret” i wkrótce przekazany jako agent do Wydziału I WUSW w Rzeszowie. Zmuszany do kilkakrotnego pisania swojego życiorysu. Rozpoznał bardzo szybko ich działalności cel uzyskiwania informacji. Został skryty. Nieprzychodził na umówione spotkania. Niewstąpił do żadnej partii. W 1951 r. został na krótko aresztowany. Odmówił kategorycznie współpracy. Z dniem 9 kwietnia 1951 r. został wyłączony z sieci współpracowników. W 1955 r. założono mu sprawę ewidencyjno-obszerną na ukończenie kursu inspektorów wywiadowczych zorganizowany przez Oddział Sztabu Generalnego.

Zawodowo pracował w rzeszowskich firmach „Moskwa i Spółka” (1948-49), w Centrali Przemysłu Chemicznego (1949-1955), „Centrostalu” (1955-1958), Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej i Epidemiologicznej (1958-1960), Fabryce Sprzętu Gospodarskiego (1960-1961), Związku Spółdzielni Mieszkaniowych (1962-1965). Z dniem 1 stycznia 1966 r. został przeniesiony na stanowisko zastępcy kierownika Miejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Przyczynił się do wybudowania pierwszego osiedla mieszkaniowego w Mielcu im. M. Kopernika oraz uczestniczył w przygotowaniach do powstania drugiego osiedla im. S. Żeromskiego. Na emeryturę przeszedł 30 listopada 1973 r. Zmarł 1 marca 1987 r. i zgodnie z jego wolą, został pochowany na cmentarzu parafialnym w Zgłobniu. Opracował swoje wspomnienia wojenne pt. „Żołnierz polski na straży szybów naftowych w Iranie i Iraku” (1984 r.), „Czas wojennej tułaczki. Na Szlaku Armii generała Andersa” (opublikowane pośmiertnie w 2009 r.).

Wykorzystałem wspomnienia Władysława Jaksana, dokumenty udostępnione przez córkę Teresę Piątek oraz Archiwum Oddziałowego IPN w Rzeszowie.

Zdzisław Domino

Mjr. obs. Paweł Owczarski –lotnik z Raclawówki

9 listopada na cmentarzu Rzeszów-Pobitno odbyła się uroczystość związana z wpisaniem do Ewidencji grobów weteranów walk o Wolność i Niepodległość Polski pochodzącego z Raclawówki mjr. obs. Pawła Owczarskiego. Był on jednym z lotników II Rzeczypospolitej II wojny światowej pochodzący z terenu naszej gminy. O Pawle Owczarskim wzmiankowano już w „Wiadomościach Boguchwalskich”.

Urodził się jeszcze pod zaborami, w 1897 r. w przeciętnej, chłopskiej, wielodzietnej rodzinie. Jego rodzice doceniali wartość wykształcenia, a przy tym mieli zbyt mało ziemi, by obdarzyć nią wszystkie dzieci i zapewnić im byt, dlatego Paweł najpierw ukończył Szkołę Powszechną w Raclawówce, a potem poszedł do Seminarium Nauczycielskiego w Rzeszowie. W praktyce Seminarium Nauczycielskie było wtedy jedyną drogą kształcenia dostępną dla chłopskich dzieci. W archiwum rodzinnym zachowało się zdjęcie Pawła z kolegami zrobione przy grobie-pomniku Powstańców Styczniowych na Starym Cmentarzu w Rzeszowie. Taki wybór miejsca do pamiątkowej fotografii świadczy o patriotycznych poglądach młodych ludzi.

Paweł ukończył Seminarium, ale matury już nie zdał – w 1916 r. został powołany do armii austro-węgierskiej. Walczył na froncie wschodnim i włoskim, awansując do stopnia „plutonowego sierżanta”. Po upadku Austro-Węgier wrócił do Polski i w lutym 1919 r. ochotniczo wstąpił do 15 pułku piechoty Ziemi Rzeszowskiej (później: 18 p.p.). Z tym oddziałem, a następnie z 60 p.p., walczył na froncie w wojnie polsko-bolszewickiej. Służył jako instruktor i dowódca plutonu, później jako dowódca kompanii. Co ciekawe, pomimo trwającej wojny, w kwietniu 1920 r. został na krótki czas urlopowany i „w trybie wojennym” zdał maturę. W dalszym toku frontowej służby, w listopadzie 1920 r. zapadł na tyfus. Po leczeniu i urlopie, w grudniu 1920 r. wrócił do swego pułku i do końca stycznia 1921 r. służył tam jako oficer żywnościowy. Przyuszczalnie przydział ten wynikał z jego słabszego zdrowia po chorobie. Od lutego 1921 wrócił do służby frontowej, jako dowódca 4 Kompanii. Łącznie zaliczono mu ponad rok służby na froncie.

Po zakończeniu wojny skorzystał z szansy jaką dawała służba w wojsku. Został zawodowym żołnierzem. Najpierw w latach 1921-1922 samszkolił żołnierzy (d-ca plutonu i instruktor w Okręgowej Szkole Podoficerskiej nr 7 w Śremie), a później, w sierpniu 1922 r., już w stopniu porucznika został skierowany jako uczeń do Szkoły Obserwatorów i Strzelców Lotniczych w Toruniu. Po jej ukończeniu, w czerwcu 1923 r. dostał przydział do 3 pułku lotniczego w Poznaniu. Możliwe, że pierwsze zainteresowanie lotnictwem wzbudził w nim szwagier – Michał Zacios, który w armii austro-węgierskiej służył w wojskach balonowych. Na pewno

opowiadał o tak niezwykłej technice. Najpewniej w Poznaniu Paweł poznał swoją późniejszą żonę – Annę z d. Makarewicz, która pochodziła z Siedlec. Mamy tu romantyczny symbol tego, jak II Rzeczypospolita scalała społeczeństwo trzech różnych zaborów – Paweł pochodził z Galicji, Anna z „Kongresówki” (zabór rosyjski), a poznali się i mieszkali w Wielkopolsce (teren dawnego zaboru pruskiego).

W 1923 r. miało miejsce wiele ważnych dla Pawła wydarzeń: wziął ślub (lutym), ukończył szkołę lotniczą w Toruniu (kwiecień), dostał przydział do służby lotniczej (czerwiec) oraz uczestniczył w wypadku lotniczym (sierpień). Na szczęście Bristol F2B Fighter, który uległ wypadkowi nad poligonem w Biedrusku, aktorem Paweł leciał wraz z plut. pil. Marianem Piątkowskim, zdołał bezpiecznie wylądować. W Muzeum

Lotnictwa w Krakowie zachowało się zdjęcie z ich rozbitym samolotem.

W 3 p.l., VII dywizjonie, 1 eskadrze wykonywał różne zadania. Służył jako adiutant dywizjonu, adiutant pułku, dowódca plutonu, dowódca łączności, zasłużył na pochwały przełożonych. W styczniu 1927 r. dosłużył się stopnia kapitana. Niestety w wrześniu tego roku Hanriot H-28, którym Paweł leciał wraz z sierż. pil. Janem Lowakiem został poważnie uszkodzony podczas lądowania na lotnisku Ławica i załoga odniosła obrażenia. W 3 p.l. służył do 1928 r. Prawdopodobnie na skutek ww. wypadku, w październiku tego roku przeniesiony został do Oddziału Służby Lotnictwa (później przekształconego w batalion lotnictwa). Był tu dowódcą plutonu foto oraz Kompanii Szkoleniowej.

W 1932 przeniesiony do 4. p.l. w Toruniu pełnił funkcję dowódcy kompanii portowej i oddziału portowego oraz czasowo obowiązków kwatermistrza. Kształcił się też cały czas. W 1925 r. ukończył kurs łączności w Zegrzu, a w 1934 r. szkolił się w Centrum Wyszkozenia Piechoty w Rembertowie i Centrum Wyszkozenia Oficerów Lotnictwa w Dęblinie – Kurs Dowódców Eskadr. W 1934 r. nadano mu ważną dla lotnika odznakę obserwatora I klasy. Po ukończeniu kursu w Dęblinie, w 1935 r. objął w 4. p.l. dowództwo 43 eskadry towarzyszącej. W 1937 r. czterdziestoletni Paweł został przeniesiony do Warszawy do Kierownictwa Zaopatrzenia Lotnictwa, jako kierownik referatu zakupów. 19 marca 1938 r. zostaje mianowany majorem. W marcu 1939 r. napisał do brata list, w którym opisuje „bardzo liczne awanse” w wojsku. Ufundował też nagrobek dla swoich rodziców (stoi on do dziś na cmentarzu w Zabierzowie). List ten czytany obecnie zdaje się sugerować nadszarpniętą wojnę.

W dniu wybuchu II wojny światowej Paweł zajmował stanowisko Kierownika Zaopatrzenia Innych Służb w Kierownictwie Zaopatrzenia Lotnictwa. W Instytucie Polskim i Muzeum gen. Sikorskiego zachował się jego raport z tego okresu. Wynika z niego, że KZL najpierw działało w miarę normalnie zarządzając dostawami sprzętu, potem w trakcie ewakuacji usiłowało również dostarczać potrzebne części, ewakuować lotniska, paliwa i sprzęt. Ostatni rozkaz otrzy-

mało 10 września, samodzielnie jeszcze 13 września. Wieczorem 17 września, mjr Owczarski na rozkaz przełożonego przekroczył granicę polsko-rumuńską wraz z resztą swej formacji. Z zachowanych zapisów wynika, że lotnicy usiłowali chronić sprzęt i przekazywali go Rumunom protokolarnie. 4 października 1939 r. mjr Owczarski objął dowodzenie nad grupowaniem polskich lotników w koszarach w Babadag. Jak zapisał sierż. Mordasiewicz, jeden z tych żołnierzy, mjr. Owczarski zarządził poranną zaprawę i marsze. Uważał bowiem, że „wojsko się nudzi, niemaco robić i przez to spleśnieje”. Nie jest wykluczone, że Pawłowi chodziło o zachowanie żołnierzy w dobrej formie fizycznej i psychicznej na potrzeby dalszej ewakuacji. Istotnie, od 12 października mjr. Owczarski działał jako „oficer ewakuacyjny”. Formalnie pełnił funkcję Szefa Sztabu Delegatury Wojska Polskiego w Babadag. W tym czasie zajmował się ewakuacją polskich lotników oraz żołnierzy innych broni. Po zlikwidowaniu polskich garnizonów w Okręgu Babadagi „przeniesieniu pozostałych żołnierzy (lotników 200)

do Targowiste, w połowie lutego 1940 r. ukrywał się w Babadag, po czym przez Bukareszt i Konstancę, na czele 86 ludzi dotarł do Włoch, a później do Francji, do Stacji zbornej w Lyon. Tu został dowódcą Zgrupowania Zapasowego. Trudne warunki polskich żołnierzy, defetystyczne nastroje we Francji i jej kapitulacja są dobrze opisane w wielu publikacjach. Z Francji, polscy lotnicy ewakuowali się dalej do Wielkiej Brytanii, docierając kolejną do śródziemnomorskich portów, a potem okrętując się na różnego rodzaju statki. Paweł był kwatermistrzem jednego z takich transportów z Lyon do Prot Vendres. 7 lipca 1940 r. dotarł do Liverpoolu, a dalej do Blackpool. 16 września został dowódcą zgrupowania szkolnego CWZ przy RAF. Jak wielu innych pilotów chciał latać i walczyć wrogiem. Miał brytyjskie orzeczenie lekarskie, że jest zdolny do służby w powietrzu. Jednak w okresie jopinii przełożony napisał, „sądzę, że z względu na wiek do wykonywania lotów w char. pers. bojowego – nie nadaje się”. Dalszą służbę Paweł odbywał zajmując się szkoleniem, z krótkim epizodem na stanowisku administracyjnym w sądzie wojskowym. Pełnił funkcję dowódcy Oddziałów Szkolnych, Zgrupowania Szkolnego, dyonu szkolnego. W lipcu 1942 r. został odkomenderowany do 16 School o Technical Training w Halton (Polskiej Szkoły Technicznej), potem przeniesionej do Locking i Cammeringham. Był tu dowódcą dywizjonu szkolnego i dowódcy Skrzydła Szkoły. Chyba nie był służbiście, skoro w jego aktach zachowała się opinia przełożonego o Pawle, że jest „dla żołnierzy załagodny”.

Po zakończeniu wojny zamierzał zostać w Wielkiej Brytanii, jednak na prośbę żony, w 1947 r. wrócił do Polski.

Osiedlił się na „Ziemiach Odzyskanych” i zatrudnił się w cywilu. Prawdopodobnie usiłował unikać zwracania na siebie uwagi. Mimo to, w latach 1949-1953 był rozpracowywany przez UB, w ramach szerszej akcji o kryptonimie „Mewa”.

Oczywiście żył tylko służbę. W archiwach rodziny zachowały się jego prywatne zdjęcia z różnych lat. Widzimy na nich ojca niosącego zmęczone dziecko z helskiej plaży, spacerujących małżonków, grupę przyjaciół wybierających się na tenisa itp. Nieliczne zachowane listy pozwalają stwierdzić, że mimo oddalenia rodzina pielęgnowała wzajemne relacje. Paweł nie zrywał więc więzów z rodziną miejscowością.

Odznaczenia polskie: srebrny krzyż Zasługi, Medal 10-lecia Niepodległości, medal za wojnę 1918-1920, brązowy medal za długoletnią służbę, srebrny medal za długoletnią służbę, 4 x Medal Lotniczy; odznaczenia brytyjskie: 1939/45 Star, Defence Medal, War Medal.

Paweł Owczarski jest jednym z wielu weteranów, którzy pochodzą z terenu naszej gminy. Jego losy są przykładem tego, że w biednym państwie jakim była młoda II Rzeczpospolita, ubogi chłopak ze wsi mógł robić karierę w wojskach lotniczych i w ten sposób dostać się do elity. Najwyraźniej zdolności i pracowitość były ważniejsze niż koneksje, czy bogactwo.

Powyższy tekst został opracowany na podstawie badań w następujących archiwach: Centralne Archiwum Wojskowe w Warszawie, archiwum IPN, Instytut Polski i Muzeum gen. Sikorskiego w Londynie, Ministerstwa Obrony Wielkiej Brytanii oraz archiwum rodzinne.

Anna Owczarska-Ożóg,
 fot. Bristol Fighter - dla pilota.pl

Lekarz i humanista. Wspomnienie o Józefie Pacześniaku w 85. rocznicę urodzin i 5. rocznicę śmierci

Na 22 listopada 2019 r. rodzina Pacześniaków zaplanowała kameralną uroczystość z okazji zbliżającego się jubileuszu pięćdziesięciolecia małżeństwa lekarza Józefa Pacześniaka i Marty z Rusinków Pacześniakowej, byłej nauczycielki biologii w boguchwalskiej szkole. Pacześniakowie chcieli spędzić kilka dni w górach razem z dziećmi i wnukami. Podczas przygotowań do wyjazdu zmarł

niespodzianie Józef Pacześniak. Jego pamięci poświęcam ten jubileuszowy szkic do portretu lekarza i humanisty.

Józef Pacześniak urodził się w 1939 r. w Drabiniance położonej na prawym brzegu Wisłoka, od wielu lat w granicach Rzeszowa. Na tym terenie znajduje się znacząca część dzielnicy Nowe Miasto. Dawna zabudowa Drabinianki zachowała

się w niewielkim stopniu. Drewniany dom rodziny Pacześniaków wciąż stoi pomiędzy ulicą Eugeniusza Kwiatkowskiego a zalewem, jest obecnie zamieszkiwany przez jego siostrzeńca. Od syna Jakubawiem, że ojciec jego odebrał tradycyjne wychowanie w duchu chrześcijańskim, pozostał też wierny tradycji chłopskiej wpajanej przez rodziców. Żył w kulcie pracy naroli, mimo

że wybrał inny zawód. Jego przodkowie spełniali funkcje przewodników społeczności wiejskiej, dziadek był wójtem wsi, uczestniczył w spotkaniach rodzącego się ruchu ludowego. Pacześniakowie popierali działalność Wincentego Witosa, doceniali jego dziedzictwo. Przyszły lekarz urodził się w rodzinie Tomasza Pacześniaka i Katarzyny z Miąsików Pacześniakowej, jako trzeci z kolei wśród dziewięciorga dzieci. W tych warunkach nawiązała się silna więź między rodzeństwem, wzajemne wsparcie i opieka starszych nad młodszymi.

Józef lubił sport, zwłaszcza pływanie. Wisłok, rzeka dzieciństwa wielu pokoleń rzeszowian, był mu nader łaskawy i pozwolił już we wczesnej młodości nauczyć się pływać. W ten sposób hartował nie tylko ciało, także ducha – ćwiczył, z uporem pływając „pod prąd”, na nieuregulowanej wówczas wartkiej rzece. Nie zdecydował się jednak na wyczynowe pływanie. Po latach, gdy patrzył na Wisłok właśnie na wysokości Drabinianki, żartował, że „gdyby się jeszcze bardziej przyłożył do treningów, kadra olimpijska byłaby w zasięgu”. Z czasem pływanie zastąpiła pasja do brydża, dyscypliny środowisk inteligentnych, grał często w gronie rodzinnym – rodzeństwo prawie w komplecie ukończyło studia wyższe, od inżynierskich, przez rolnicze, po medyczne i prawnicze. Mieszkając na Drabiniance, powinien kibicować sportowcom Stali Rzeszów, ale cieszył się także z sukcesów zawodników Resovii, potem również boguchwalskiego Izolatora. Sukcesy piłkarzy polskich na mistrzostwach świata w latach 70. i 80. przyjmował z entuzjazmem, gromadził publikacje na ten temat. Grał w szachy. Kolekcjonował znaczki. Interesowało go ziolenictwo. Odpoczywał, zbierając grzyby. Potrafił robić różnego rodzaju nalewki, przetwory według własnych doskonalonych z roku na rok receptur.

Był absolwentem obecnego Liceum Ogólnokształcącego im. ks. Stanisława Konarskiego w Rzeszowie (1957), wówczas było to męskie gimnazjum. Przez pewien czas rozważał poświęcenie się literaturze. Podjął próby literackie, z których pozostały w domowym archiwum tylko szkice. Literaturze pozostał wierny jako czytelnik. Do jego ulubionych pisarzy należeli Joseph Conrad, Graham Green, Thomas Stearns Eliot. Książki tych autorów stały „na półce honorowej i podręcznej zarazem” (to określenie Jakuba Pacześniaka). Wśród polskich pisarzy, po lekturę których

chętnie sięgał, znaleźli się m.in. Władysław Reymont, Gustaw Herling-Grudziński, Wiesław Myśliwski, Cyprian Norwid. Przez lata prenumerował „Literaturę na Świecie”, ogromnie zasłużone czasopismo dające czytelnikom w dobie PRL-u ogólny obraz literatury zagranicznej. Wybrał medycynę. Ukończył Śląską Akademię Medyczną w Katowicach. Po studiach wrócił na rodzinne Podkarpacie. Leczył w Białce, Kamieniu, w Orłach, w przemyskim szpitalu, najdłużej w Boguchwale. Tutaj pod koniec lat 60. ubiegłego wieku poznał swoją przyszłą żonę, z którą doczekał się czworga dzieci (synowie Tomasz i Jakub, córki Anita i Małgorzata) i dziesięciorga wnucząt. Jako lekarz chorób wewnętrznych, później także lekarz medycyny pracy, często leczył nawet trzy pokolenia rodzin z terenu gminy Boguchwała. Obowiązki zawodowe wykonywał sumiennie.

Jedną z współpracownic doktora Pacześniaka przychowani przy Zakładach Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL w Boguchwale opowiedziała następujące zdarzenie. Do jego gabinetu przyszedł pracownik fabryki, skarżąc się na złe samopoczucie. Doktor zbadał pacjenta i zalecił wykonać dodatkowe badania laboratoryjne. Następnego dnia laborantka, która mi to

opowiadała, patrząc na pełen niepokoju wyraz twarzy doktora analizującego otrzymane wyniki, wiedziała, że sytuacja jest poważna. I było tak, jak wierszu W. H. Audena *Seksta: Nietrzeba przypatrywać się czyjejś pracy, By wiedzieć, czy to powołanie, Wystarczy obserwować oczy...*

We wzruszającej mowie pogrzebowej na cmentarzu parafialnym w Boguchwale 25 listopada 2019 r. żegnał śp. Józefa Pacześniaka w imieniu rodziny jego syn Jakub, świetny poeta i tłumacz literatury czeskiej, który ojcu tak wiele zawdzięczał w wyborach literackich. Pisał zresztą o tym w różnych publikacjach. A wówczas, w listopadowe popołudnie 2019 r., zacytował fragment wiersza Eliota *Popielec*:

*Ponieważ wiem że czas jest zawsze czasem
A miejsce zawsze i jedynym miejscem
A to co dziejesię, dziejesię tylko jeden raz
I tylko w jednym miejscu
Radujesię że wszystko jest takie jak jest
I wyrzekam się błogosławionej twarzy
I wyrzekam się głosu...*

I dodał bardzo osobiste wspomnienie zmarłego: „Były w życiu Taty i dramatyczne chwile, tragicznie zmarł jego ojciec, nasz dziadek, wiele lat później sam Tato otarł się o śmierć przy prozaicznej naprawie auta, najbardziej przeżył śmierć własnego dziecka – syna Tomasza, wobec jego choroby medycyna okazała się bezsilna. Tato – posiadając cały bagaż wiedzy – wspierał Tomasza w zmaganiach z nowotworem wyjątkowo dzielnie, wychodząc za założenia, że wiara czyni cuda. To doświadczenie nierównej, ale koniecznej walki wiele nas wszystkich w rodzinie nauczyło. Tomkowi znacznie życie przedłużyło”.

We wspomnieniach boguchwalańców pojawia się doktor Pacześniak jako postać wykonująca swoje obowiązki lekarskie z powołania, z poszanowaniem godności pacjenta, jako podchodzący indywidualnie do każdego zgłaszającego się do jego gabinetu, bez rutyny, z uwagą i troską.

Sławomir Wnętek, fot. Jakub Pacześniak

Gminne Obchody Dnia Edukacji Narodowej

„Kto nabytą wiedzę pielęgnuje, a nową bez przerwy zdobywa, ten może być nauczycielem innych” –Konfucjusz

14 października przypada Dzień Edukacji Narodowej – święto nauczycieli, wychowawców i pedagogów. Obchodzony jest w rocznicę powstania w 1773 r. Komisji Edukacji Narodowej, pierwszego w Europie ministerstwa oświaty, które zajęło się reformowaniem szkolnictwa w Polsce.

Piątek 11 października 2024r. był wyjątkowym dniem dla naszej społeczności. W tym dniu odbyły się nasze szkolne Gminne Obchody Dnia Edukacji Narodowej.

Uroczystość zgromadziła władze wojewódzkie, grono samorządowców, dyrektorów szkół i przedszkoli oraz przedstawicieli różnych środowisk oświatowych. Przybyli do nas m.in.: Wojewoda Podkarpacki Teresa Kubas-Hul, dyrektor Biura Wojewody Jerzy Tabin, Starosta Rzeszowski Krzysztof Jarosz, wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie Barbara Zaborowska, Burmistrz Boguchwały Wiesław Kąkol

wraz z zastępcą Justyną Plachą-Adamską, Przewodniczący Rady Miejskiej Piotr Pustelny, przewodnicząca NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Rzeszowie Bogusława Buda, Prezes Oddziału ZNP w Boguchwałce Edyta Zalepińska, Dyrektor CUW Ewelina Jasińska, Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Boguchwałce Anna Wolska, Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Oświaty Gminy Boguchwała Leszek Kalandyk, Dyrektor MCK w Boguchwałce Agnieszka Czarnik-Buż, Dyrektor LOK „Wspólnota” Maciej Sobotowski, Dyrektor LOK „Razem” w Niechobrzach Maciej Dziedzic, ks. proboszcz Józef Opaliński, ks. wikary Jacek Biel, kierownik Zespołu Nosowiany Stefania Buda, Sołtys Nosówki Stanisław Bębenek.

Przybyłych gości, nauczycieli, pracowników obsługi i administracji, rodziców oraz uczniów ciepło przywitała dyrektor szkoły Bożena Łyszczek. Z mównicy, od zaproszonych gości, popłynęło wiele miłych i serdecznych słów w kierunku nauczycieli, a także podziękowania za

pracę tym nietłym, ale jakże wyjątkowym zawładzie.

W czasie uroczystości dyrektorom i pedagogom Gminy Boguchwała zostały wręczone Nagrody Burmistrza Boguchwały, natomiast miejscowym nauczycielom Nagrody Dyrektora Szkoły.

Po zakończeniu części oficjalnej odbyła się część artystyczna w wykonaniu uczniów naszej szkoły. Młodzi artyści słowem, piosenką i tańcem uświetnili ten wyjątkowy dzień. Swoimi występami wyrazili i podkreślili wdzięczność za codzienny trud pracy nauczyciela, jego poświęcenie i troskę o dobro wychowanków.

Na zakończenie ponownie zabrała głos Bożena Łyszczek, która podziękowała uczniom za przygotowanie akademii, rodzicom ustępującej Rady Rodziców za ubiegłoroczną pracę, a zebranyim gościom za przybycie oraz zaprosiła na poczęstunek, o którego przygotowanie zadbał dyrektor Lokalnego Ośrodka Kultury „Wspólnota” Maciej Sobotowski.

Aneta Rzcudło, fot. UM

Zagraniczne szkolenia kadry pedagogicznej liceum w Boguchwale zrealizowane w latach 2023-2024

Od dekady zimowe oraz wakacyjne przerwy od zajęć dydaktyczno-wychowawczych stwarzają dla nauczycieli Liceum Ogólnokształcącego Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale szansę na uczestnictwo w atrakcyjnych zagranicznych szkoleniach. Pedagodzy w ich ramach zdobywają cenną wiedzę oraz umiejętności niezbędne z punktu widzenia rozwoju szkoły, poznają innowacyjne metody nauczania, a także nawiązują kontakty z nauczycielami z całej Europy.

Dwutygodniowe kursy realizowane w ciągu ostatnich 2 lat były możliwe do zorganizowania w związku z udziałem Liceum w programie Erasmus+. W ramach akcji *Mobilność kadry edukacyjnej*, w okresie od 1 kwietnia 2023 r. do 30 września 2024 r., zrealizowany został projekt o nazwie „*Ciągły rozwój kadry kluczem do dalszego rozwoju Szkoły*”, oferujący możliwość rozwoju dziewięciorgu pracowników boguchwalskiego Liceum.

Projekt miał na celu realizację czterech kluczowych założeń. Pierwsze dwa cele były ściśle ze sobą powiązane: podniesienie kompetencji językowych nauczycieli oraz rozwinięcie systemu nauczania dwujęzycznego oraz programu matury międzynarodowej. W ramach realizacji tych założeń, pięć osób wzięło udział w kursie *językowym w ośrodku szkoleniowym Executive Training Institute* na Malcie. Umiejętności językowe w trakcie intensywnego programu edukacyjnego „*Fluency and English Language Development for Educational Staff*” doskonaliły Karolina Gorzelany, Anna Jurzysta, Jadwiga Czachor, Barbara Binduga oraz Bogdan Maciesowicz. Nauczyciele oraz pedagog szkolny dzięki niemu zyskali większą pewność siebie w posługiwaniu się językiem angielskim, co przekłada się na wyższy poziom nauczania różnych przedmiotów prowadzonych w tym języku, nie tylko podczas nauczania dwujęzycznego, ale również podczas realizacji programu matury międzynarodowej IB DP, a także w trakcie pracy wychowawczej z uczniami migracyjnymi. Ponadto, Paulina Haligowska, nauczycielka języka angielskiego, uczestniczyła w tym samym ośrodku w kursie „*Methodology Revisi-*

ted, Revitalised, Reenergised– Language Teaching Methodology”. Kurs metodyczny był świetną okazją do poznania najnowszych technik i strategii nauczania, a także do doskonalenia umiejętności dydaktycznych. Uczestnictwo w kursie pozwoliło nauczycielom efektywnie komunikować się z uczniami o różnorodnym poziomie językowym oraz lepiej dostosowywać metody nauczania do ich indywidualnych potrzeb. Kursy te obejmowały również elementy wykorzystania nowoczesnych narzędzi cyfrowych i technologii edukacyjnych, takich jak aplikacje do nauki języków, platformy e-learningowe czy gry edukacyjne, które znacząco wzbogaciły i urozmaiciły zajęcia. Karolina Kulasza, nauczycielka matematyki, uczestniczyła natomiast w kursie przygotowującym do nauczania swojego przedmiotu w języku angielskim „*CLIL Methodology and ICT Tools for Teachers Working with CLIL*”. Podczas szkolenia opanowała umiejętności efektywnego prowadzenia zajęć w tym języku oraz korzystania w nauczaniu z narzędzi multimedialnych. Uczestnicy szkolenia uczyli się projektowania własnych materiałów dydaktycznych integrujących nauczanie treści i języka oraz zastosowania pomocy specjalnie stworzonych do wykorzystania w systemie nauczania CLIL.

W celu szerszego wykorzystania nowoczesnych technologii w procesie dydaktycznym, Łukasz Bryk wziął udział w dwóch tygodniowych szkoleniach o nazwach „*There is an App for That! Exploring the Best Apps for Teaching and Student Learning*” oraz „*Social media in the classroom*” w ośrodku szkoleniowym *Europass Teacher Academy* w Barcelonie. Jagoda Dmytrenko, natomiast, uczestniczyła w kursie pt. „*Technology enhanced learning*” w ośrodku szkoleniowym na Malcie. Wszyscy uczestnicy kursów zdobyli wiedzę i umiejętności związane z efektywnym wykorzystaniem technologii cyfrowych w nauczaniu. Kursy obejmowały zagadnienia związane z korzystaniem z tabletów, aplikacji edukacyjnych oraz mediów społecznościowych. Szkolenia poszerzyły znajomość nowoczesnych narzędzi i technik edukacyjnych, co umożliwiło nauczycielom

lepsze zarządzanie cyfrowymi zasobami i skuteczniejsze nauczanie.

Ostatni cel projektu, poszerzenie współpracy międzynarodowej, był realizowany przez wszystkich uczestników szkoleń. Kursy za granicą dają nauczycielom możliwość wymiany wiedzy i doświadczeń, budowania relacji z nauczycielami z innych krajów, co prowadzi do długoterminowej współpracy i tworzenia wspólnych projektów edukacyjnych nie tylko na bazie programu Erasmus+, ale również platformy e-Twinning.

Szkolenia nauczycieli za granicą przynoszą liczne korzyści, które przekładają się na podniesienie jakości edukacji, rozwój kompetencji nauczycieli oraz wzrost prestiżu szkoły. Wpływają one na innowacyjność, umiędzynarodowienie szkoły oraz lepsze przygotowanie uczniów do funkcjonowania w globalnym środowisku.

LOB

Projekt współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej „Erasmus+”

GMNNEOBQ-HODY DNA Seniora

Boguchwała 2024

Zmagania uczniów z Gminy Boguchwała w Bystrzycy nad Pernstajnem

W pierwszych dniach października grupa uczniów ze szkół podstawowych Gminy Boguchwała, wraz z opiekunami, odwiedziła miasto Bystrzyca nad Pernstajnem. Wyjazd ten został zorganizowany w ramach współpracy partnerskiej Bystrzycy i Gminy Boguchwała.

Uczniowie wzięli udział w Międzynarodowych Zawodach Lekkoatletycznych rozgrywanych „O puchar Starosty Miasta Bystrzycy nad Pernstajnem”. Zawody otworzył Starosta Martin Horak, który życzył wszystkim zawodnikom wielu sukcesów.

Naszą reprezentację tworzyli uczniowie ze szkół podstawowych z Boguchwały, Niechobrza, Nosówki i Raclawówki. Zawodnicy brali udział w konkurencjach lekkoatletycznych tj. bieg 60 m, bieg 600 m, bieg 800 m, sztafeta mieszana 4 x 150 m, skok w dal, skok wzwyż oraz pchnięcie kulą. Opiekunami grupy byli: dyrektor SP w Boguchwałce Artur Bilski, nauczyciele

wychowania fizycznego Paweł Czach (SP nr1 w Niechobrze) i Małgorzata Wojtowicz (SP w Raclawówce).

Wyniki w poszczególnych konkurencjach:

- 🕒 skok w dal dziewcząt: I miejsce – Daria Wróbel
- 🕒 bieg 60 m dziewcząt: III miejsce – Daria Wróbel
- 🕒 bieg 60 m chłopców: IV miejsce – Hubert Strzępek
- 🕒 skok w dal chłopców: V miejsce – Hubert Strzępek
- 🕒 sztafeta mieszana 4 x 150 m: V miejsce – Daria Wróbel, Julia Nowak, Hubert Strzępek, Adam Gajdek
- 🕒 pchnięcie kulą chłopców: VI miejsce – Szymon Tyśnicki
- 🕒 bieg 600 m dziewcząt: VI miejsce – Daria Wróbel

Wyjazd do Czech przyniósł nietylko sportowe osiągnięcia. W czasie pobytu za-

wiązały się nowe znajomości a uczniowie mieli okazję poznać centrum Bystrzycy.

Wszystkim naszym sportowcom gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Małgorzata Wojtowicz

Sukcesy bokserów UKS Gimnasion

Sebastian Gajda jechał po złoto i ze złotem powrócił. Oliwia Debrzak, dla której były to pierwsze zawodytak wysokiej rangi, zapewniła sobie brązowy medal.

Takie sukcesy odnieśli młodzi bokserzy UKS Gimnasion Boguchwała podczas październikowych Mistrzostw Polski Młodzików w Ciechocinku.

Do XII Mistrzostw Polski Młodzików w Ciechocinku przystąpiło blisko 500 bokserów ze 157 klubów. Sebastian Gajda, który trenuje boks od 3 lat i ma już na koncie 30 pojedynków pokazał mistrzowską formę – wygrał 5 walk i zdobył złoty medal w kategorii 44 kg. Sukces osiągnęła również Oliwia Debrzak, która w kategorii 53 kg wywalczyła brązowy

medal. Młoda zawodniczka trenuje od 2 lat i stoczyła już 15 walk.

Sukcesy młodych bokserów z Boguchwały potwierdził również Memoriał im. Mariana Basiak w Rzeszowie. W zawodach wzięło udział około 200 zawodniczek i zawodników, a UKS Gimnasion Boguchwała zdobyło tytuł Najlepszej Drużyny Polskiej.

UKS Gimnasion, rzeszow-news.pl

Filip Fiedor kartingowym Mistrzem Polski

Burmistrz Boguchwały Wiesław Kąkol spotkał się z Filipem Fiedorem oraz jego rodzicami aby pogratulować zdobycia Mistrzostwa Polski w kartingu halowym – Polish Indoor Kart Championship.

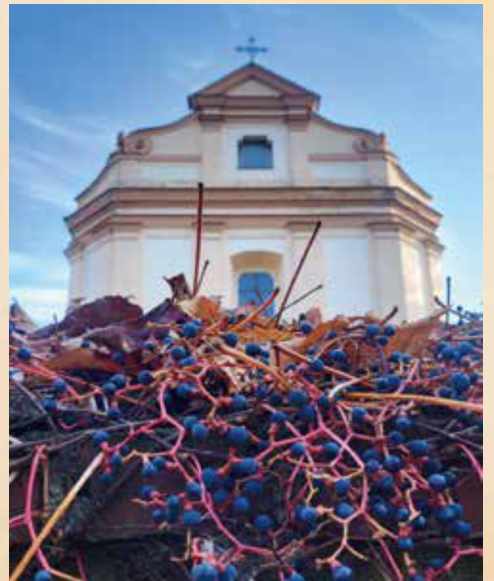
Filip Fiedor jedenastoletni kierowca, na co dzień uczeń 5-tej klasy Zespołu Szkół w Kielanówce. W szkole to wzorowy uczeń, ale po szkole, pod opieką trenera Grzegorza Kapala, wsiadając do gokarta staje się najlepszym i jednym z najmłodszych i najszybszych kierowców wyścigowych w Polsce. Filip wywalczył 1. miejsce w kategorii do lat 11 oraz Wicemistrzostwo Polski w kategorii do lat 14.

„Jestem mistrzem Polski – ta... fajnie jest być najlepszym kierowcą w Polsce. Po prostu dziękuję – słowami nie da się tego opisać. Niech wyniki oraz nazwiska zawodników na rywalizację z którymi mnie przygotował mój Trener Grzegorz mówią same za siebie. Jestem dumny, że mam tak wspaniałych rodziców. Dziękuję im, że zawsze są przy mnie i mogą na nich liczyć w moim dążeniu do celu”.

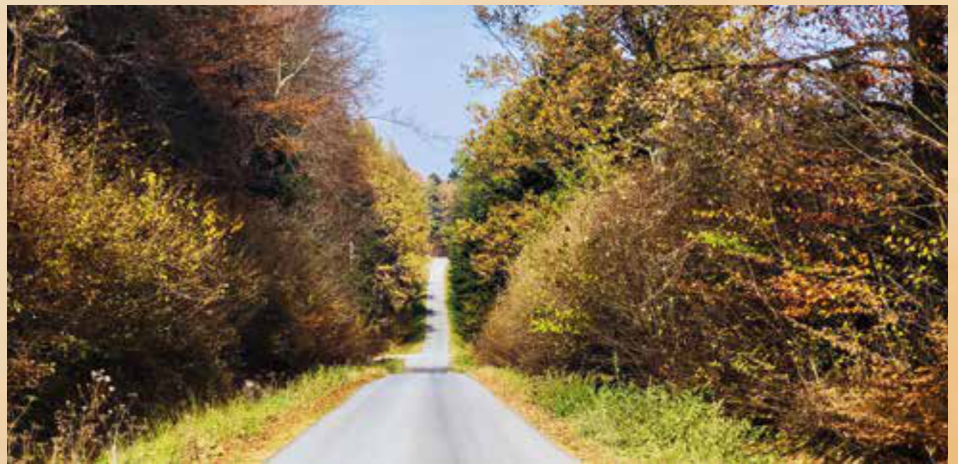
Filip chciałby kiedyś trafić do Formuły 1 albo startować w rajdach terenowych, jak Dakar. Celem na 2024 rok było zostanie Mistrzem Polski i ten zrealizował. Celem Filipa na 2025 rok jest zostanie Mistrzem Świata.

źródło: facebook.com/superfilip112, nowiny24, zskielanowka.pl

Jesień w Gminie Boguchwała

RADY SOŁECKIE 2024 ZARZĄDY OSIEDLI 2029

KIELANÓWKA

Rada Sołecka:

- Robert Błażej
- Wioletta Błażej-Kaszuba
- Łukasz Kielar
- Franciszek Kloc
- Anna Sobotowska
- Teresa Szuryga
- Janusz Świder

SOŁTYS:

Maciej Sobotowski

LUTORYŻ

Rada Sołecka:

- Dariusz Broda
- Marcin Budnik
- Stanisława Budzik
- Agnieszka Kuleszczyk
- Marian Jacek
- Małgorzata Kawa
- Anna Wolska

SOŁTYS:

Grzegorz Wojewoda

MOGIELNICA

Rada Sołecka:

- Agnieszka Borowska
- Aleksandra Cynar
- Andrzej Obuch
- Bogdan Pączek
- Ireneusz Pączek

SOŁTYS:

Maria Niedziałek

NIECHOBZ

Rada Sołecka:

- Maria Bieniek
- Bożena Chmiel
- Zofia Czech
- Urszula Gębarowska
- Agata Lantenzleger
- Jerzy Mazur
- Józef Pieniżek
- Jacek Rak
- Monika Rzepka-Bielecka
- Robert Szalkiewicz

SOŁTYS:

Marian Kawa

SOŁTYS:

Stanisław Bębenek

SOŁTYS:

Ewa Puzyńiak

SOŁTYS:

Roman Krupa

SOŁTYS:

Joanna Pietrzyk

SOŁTYS:

Łukasz Hudzik

NOSÓWKA

Rada Sołecka:

- Piotr Bobeł
- Renata Byjoś
- Janusz Jarołowicz
- Lucyna Pałka
- Stanisław Róg
- Krzysztof Świder
- Ewa Urban

RACŁAWÓWKA

Rada Sołecka:

- Wiesław Bać
- Katarzyna Bereś
- Bogusława Chmiel
- Seweryn Głazowski
- Sylwia Kowal
- Robert Lelek
- Wojciech Rzucidło

WOLA ZGŁOBIEŃSKA

Rada Sołecka:

- Zyta Franczyk
- Gabriela Grobelny
- Maria Mędrygał
- Urszula Michno
- Roman Skiba
- Piotr Wójcik
- Wiesława Ziomek

ZARZECZE

Rada Sołecka:

- Cecylia Lasota
- Witold Rożko
- Rafał Wilk
- Marta Winiarska
- Wiesława Wójt

ZGŁOBIEŃ

Rada Sołecka:

- Wiesław Toś
- Łukasz Buda
- Jacek Kościak
- Magdalena Kotla
- Zbigniew Piżło
- Paweł Świder
- Stanisław Woros

BOGUCHWAŁA DOLNA

Członkowie Zarządu:

- Paweł Borowiec
- Łukasz Broda
- Bogusława Jakubowska
- Tomasz Pietraszek
- Przemysław Rusiecki
- Łukasz Stachowicz

PRZEWODNICZĄCY:

Paweł Rusiecki

PRZEWODNICZĄCY:

Marcin Szalacha

BOGUCHWAŁA GAJ

Członkowie Zarządu:

- Maciej Burnatowski
- Grzegorz Byjoś
- Jurek Nawrot
- Piotr Skotniczny
- Paweł Soboń

PRZEWODNICZĄCA:

Maria Czerwińska

PRZEWODNICZĄCA:

Alicja Furman

BOGUCHWAŁA GÓRNA

Członkowie Zarządu:

- Tadeusz Błażejowski
- Daniel Buż
- Paweł Bielat
- Iwona Drozd
- Jerzy Lenartowicz
- Łukasz Witek
- Justyna Wojtyła-Stawarz

BOGUCHWAŁA CENTRUM

Członkowie Zarządu:

wybory uzupełniające